

Vnímanie konceptu a praktík spoločensky zodpovedného podnikania malými a strednými podnikmi na Slovensku

(Záverečná správa z reprezentatívneho prieskumu
„Spoločensky zodpovedné podnikanie v sektore MSP“)

Október 2010

Vnímanie konceptu a praktík spoločensky zodpovedného podnikania malými a strednými podnikmi na Slovensku

Prieskum realizovala agentúra FOCUS na základe zadania Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania v rámci projektu „Zodpovedné malé a stredné podniky na Slovensku“, ktorého odborným garantom je Nadácia Pontis.

OBSAH

ÚVOD	3
1. ZNALOSŤ KONCEPTU SPOLOČENSKY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA	7
2. ASOCIÁCIE S POJMOM „ZODPOVEDNÉ PODNIKANIE“	10
3. NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY A PRINCÍPY PRI ZODPOVEDNOM PODNIKANÍ	15
4. AKTIVITY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA.....	20
4.1. AKTIVITY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA V EKONOMICKEJ OBLASTI	20
4.2. AKTIVITY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA V SOCIÁLNEJ OBLASTI.....	27
4.3. AKTIVITY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA V ENVIRONMENTÁLNEJ OBLASTI.....	33
5. CHARAKTER AKTIVÍT VYKONÁVANÝCH V RÁMCI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA.....	39
6. PRAKTIKY NÁPOMOCNÉ PRI PRESADZOVANÍ ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA.....	41
7. PLÁNY PODNIKOV V OBLASTI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA.....	45
8. ZÁUJEM O ĎALŠIE INFORMÁCIE Z OBLASTI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA	48
9. PODROBNEJŠIE MAPOVANIE OBLASTI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA	51
9.1. MOTÍVY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA.....	51
9.2. PRÍNOSY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA.....	53
9.3. RIZIKÁ ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA	55
9.4. BARIÉRY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA	57
10. VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY PODNIKOV.....	59
10.1. POČET ZAMESTNANCOV PODNIKU.....	59
10.2. HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU.....	59
10.3. FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	60
10.4. KRAJ SÍDLA PODNIKU	60
10.5. CIEĽOVÁ SKUPINA ZÁKAZNÍKOV PODNIKU.....	61
10.6. ÚZEMIE PÔSOBENIA PODNIKU	61
METODIKA PRIESKUMU	62
ZHRNUTIE.....	64
PRVOSTUPŇOVÉ TRIEDENIE ÚDAJOV.....	66
ZOZNAM GRAFOV.....	73
DOTAZNÍK.....	74

ÚVOD

Spoločensky zodpovedné podnikanie (CSR¹) sa stalo súčasťou agendy rôznych stakeholderov na celom svete počas 90-tych rokov. Stalo sa však ešte významnejšou témou po rade firemných prešľapov a odhaleného zneužívania, a s nimi spojenom záujme médií na začiatku 21.storočia. Úsilie v oblasti CSR, ktoré vyvinuli svetové organizácie, ako OSN, OECD alebo ILO (MOP) alebo na európskej úrovni (napr. opätovné zavedenie Lisabonskej stratégie v roku 2005 alebo prijatie novej politiky o CSR), môžeme tiež pozorovať na národnej úrovni na Slovensku.

CSR začalo byť aktívne propagované na Slovensku od roku 2000, a to predovšetkým mimovládnyimi organizáciami, ktoré odvtedy zostali kľúčovými zástancami tohto konceptu na národnej úrovni.² Tento fakt bol dokázaný tiež výsledkami rôznych prieskumov³ spoločne s faktom, že pokiaľ sa jedná o slovenský podnikateľský sektor, nadnárodné korporácie sú kľúčovými nositeľmi konceptu CSR s najväčším záväzkom propagovať CSR v praxi⁴.

Na druhej strane sú tu malé a stredné podniky (MSP), ktoré by mohli byť aktívnejšie v nasledovaní praktík CSR vo svojej každodennej činnosti, keďže trvalá lokálna udržateľnosť je pre ne naozaj hlavným problémom⁵. Otázkou ale je, ako sa vlastne predstavitelia MSP na Slovensku stavajú ku konceptu a praktikám CSR. A práve na túto otázku odpovedá reprezentatívny prieskum názorov medzi predstaviteľmi malých a stredných podnikov hodnotiaci vnímanie konceptu a praktík spoločensky zodpovedného podnikania, ktorý zrealizovala výskumná agentúra FOCUS v spolupráci s Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania a Nadáciou Pontis v rámci projektu „Zodpovedné malé a stredné podniky na Slovensku“.

Primárnym cieľom výskumu bolo zistiť aktuálny stav vnímania konceptu a praktík CSR predstaviteľmi malých a stredných podnikov (s 10 až 249 zamestnancami) na Slovensku.

Základnými parciálnymi cieľmi prieskumu bolo zistiť:

- mieru povedomia o koncepte CSR
- predstavy o obsahovej náplni pojmu CSR
- realizované aktivity CSR v ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti
- charakter realizovaných aktivít v oblasti CSR (pravidelný, príležitostný)
- identifikovať praktiky, ktoré predstavitelia MSP považujú za najviac nápomocné pri presadzovaní princípov CSR
- plány MSP v oblasti CSR do budúcnosti
- záujem o informácie z oblasti CSR a preferované formy ich šírenia.

¹ Skratka CSR pochádza z anglického názvu „Corporate Social Responsibility“.

² Regionálna kancelária UNDP pre Európu a Spoločenstvo nezávislých štátov (2007): *Základná štúdia o praktikách spoločensky zodpovedného podnikania na Slovensku*, Bratislava (financované Európskou úniou)

³ Nadácia Pontis, Focus (2008): *CSR – jej vnímanie slovenských obyvateľstvom* (správa z prieskumu); UNDP(2007): *Základná štúdia o praktikách spoločensky zodpovedného podnikania v nových členských štátoch a kandidátskych krajinách*. (financované Európskou úniou); Regionálna kancelária UNDP pre Európu a Spoločenstvo nezávislých štátov (2007): *Základná štúdia o praktikách spoločensky zodpovedného podnikania na Slovensku*. Bratislava (financované Európskou úniou); Nadácia Pontis, Focus (2006): *CSR – jej vnímanie slovenských obyvateľstvom* (správa z prieskumu); Svetová banka (2005): *Čo núti podniky zamýšľať sa nad spoločensky zodpovedným podnikaním? Časť II: Porovnanie postojov a praktík v Maďarsku, Poľsku a na Slovensku* (správa z prieskumu); Nadácia Pontis, Focus (2004): *CSR – jej vnímanie slovenských obyvateľstvom* (správa z prieskumu); Benfoddová, M., Bussard, A., Markuš, M. (2000): *Problém korupcie v malých a stredných podnikoch na Slovensku*. Nadácia Integra, Bratislava.

⁴ Svetová banka (2005): *Svetová banka (2005): Čo núti podniky zamýšľať sa nad spoločensky zodpovedným podnikaním? Časť II: Porovnanie postojov a praktík v Maďarsku, Poľsku a na Slovensku* (správa z prieskumu)

⁵ Európska komisia – Generálne riaditeľstvo pre podnikanie a priemysel (2006): *Príležitosť a zodpovednosť* (správa o SZP)

U vybranej vzorky MSP⁶ bolo cieľom hlbšie preskúmať:

- motivátory, ktoré MSP vedú k uplatňovaniu princípov CSR v ich podnikaní
- predstavy o prínosoch, ktoré môže uplatňovanie princípov CSR priniesť firmám
- identifikovať najzávažnejšie riziká, ktoré predstavitelia MSP vnímajú v súvislosti s uplatňovaním princípov CSR
- aké sú najväčšie prekážky, ktoré bránia firmám v uplatňovaní princípov CSR.

Prieskum bol realizovaný formou telefonických rozhovorov v období od 30. septembra do 8. októbra 2010 na celkovej vzorke 1001 predstaviteľov malých a stredných podnikov s minimálne 10 a maximálne s 249 zamestnancami, ktoré boli náhodne vybrané z databázy všetkých takýchto podnikov pôsobiacich na Slovensku. Respondentmi boli predstavitelia MSP s rozhodovacou právomocou – teda majitelia firiem, generálni riaditelia, výkonní riaditelia, riaditelia úsekov (ekonomický, personálny a pod.) alebo kompetentní pracovníci poverení odpovedať na otázky zodpovednou osobou vo firme s rozhodovacou právomocou.⁷

Nasledujúce tabuľky prinášajú prehľad štruktúry skúmanej vzorky malých a stredných podnikov z hľadiska ich hlavného druhu činnosti (podľa klasifikácie NACE rev. 2), krajského členenia a veľkostnej kategorizácie firiem podľa počtu zamestnancov.

Skúmané podniky podľa hlavného druhu ekonomickej činnosti (podrobné členenie)

Hlavný druh ekonomickej činnosti podľa SK NACE Rev.2	v %
A. Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	7,1
B. Ťažba a dobývanie	0,6
C. Priemyselná výroba	25,5
D. Dodávka elektriny a plynu	0,9
E. Dodávka vody a odpady	0,8
F. Stavebníctvo	11,4
G. Veľkoobchod a maloobchod	22,5
H. Doprava a skladovanie	4,4
I. Ubytovacie a stravovacie služby	4,4
J. Informácie a komunikácia	3,2
K. Finančné a poisťovacie činnosti	0,6
L. Činnosti v oblasti nehnuteľností	3,3
M. Odborné, vedecké, technické činnosti	8,3
N. Administratívne služby	3,8
P. Vzdelávanie	0,6
Q. Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1,5
R. Umenie, zábava a rekreácia	0,6
S. Ostatné činnosti	0,6

Medzi dominantné sektory medzi malými a strednými podnikmi v skúmanej vzorke patria priemyselná výroba (25,5%), veľkoobchod a maloobchod (22,5%) a stavebníctvo (11,4%).

⁶ Vybranej vzorky respondentov (108 firiem) boli položené ďalšie otázky, ktoré podrobnejšie mapovali skúmanú problematiku. K spôsobu výberu firiem do podrobnejšej vzorky pozri kapitolu METODIKA PRIESKUMU na str. 62

⁷ Podrobnejšie informácie o vzorke a spôsobe jej výberu nájde čitateľ v kapitole METODIKA PRIESKUMU na str. 62

Skúmané podniky podľa hlavného druhu ekonomickej činnosti (hrubšie členenie)

Odvetvie	v %
Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov (sekcia A)	7,1
Priemysel (sekcie B, C, D, E)	27,8
Stavebníctvo (sekcia F)	11,4
Obchod (sekcia G)	22,5
Ubytovanie a stravovanie (sekcia I)	4,4
Doprava/ informácie/ komunikácie (sekcie H, J)	7,6
Obchodné služby (sekcie K, L, M, N)	16,0
Verejné služby (sekcie P, Q, R, S)	3,3

Skúmané podniky podľa sídla firmy z hľadiska krajského členenia

Kraj sídla podniku	v %
Bratislavský	26,9
Trnavský	9,6
Trenčiansky	10,7
Nitriansky	11,3
Žilinský	11,7
Banskobystrický	9,0
Prešovský	10,6
Košický	10,3

Najväčšia časť malých a stredných podnikov vo vzorke má sídlo v Bratislavskom kraji (26,9%). Zastúpenie ostatných krajov sa pohybuje na úrovni desiatich percent.

Skúmané podniky podľa veľkosti z hľadiska počtu zamestnancov

Veľkosť podniku podľa počtu zamestnancov	v %
10 - 19 zamestnancov	49,2
20 - 49 zamestnancov	25,5
50 - 249 zamestnancov	25,4

Približne polovica (49,2%) skúmaných podnikov z hľadiska počtu zamestnancov spadá do kategórie 10 - 19 zamestnancov. Štvrtina (25,5%) podnikov vo vzorke zamestnáva 20 - 49 zamestnancov a rovnako štvrtina podnikov (25,4%) zamestnáva 50 - 249 zamestnancov.

Možno konštatovať, že vybraná vzorka podnikov z hľadiska odvetvovej klasifikácie, krajského členenia a veľkosti podnikov z hľadiska počtu zamestnancov zodpovedá štruktúre základného súboru všetkých malých a stredných podnikov s počtom zamestnancov 10 - 249 pôsobiach na Slovensku.

Na dokreslenie skúmanej vzorky uvádzame v ďalších tabuľkách členenie skúmaných podnikov z hľadiska typu vlastníctva, typu cieľového zákazníka a geografickej pôsobnosti podniku.

Skúmané podniky podľa typu vlastníctva

Typ vlastníctva	v %
výhradne tuzemské	76,4
prevažne tuzemské	7,8
prevažne zahraničné	7,1
výhradne zahraničné	8,7

Prevažná väčšina (76,4%) predstaviteľov skúmaných podnikov uviedla, že v prípade ich firmy ide o výhradne tuzemského vlastníka/-ov. Ďalších 7,8% uviedlo, že sa jedná o prevažne tuzemské vlastníctvo. Naopak takmer desatina opýtaných (8,7%) odpovedala, že ich podnik vlastní výhradne zahraničný vlastník/-ci a ďalších 7,1% respondentov uviedlo, že ide o prevažne zahraničné vlastníctvo.

Skúmané podniky podľa typu cieľového zákazníka

Pre koho sú určené produkty alebo služby, ktoré Vaša firma vyrába resp. poskytuje?	v %
koncový spotrebiteľ	36,3
ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	22,8
aj, aj	41,0

Viac ako tretina (36,3%) predstaviteľov skúmaných podnikov uviedla, že ich produkty alebo služby sú určené len pre koncového spotrebiteľa. Viac ako pätina (22,8%) opýtaných odpovedala, že vo svojej produkcii sa orientujú výhradne na ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu. Najväčšia časť oslovených podnikov (41,0%) sa orientuje tak na koncového spotrebiteľa ako aj na ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu.

Skúmané podniky podľa geografickej pôsobnosti

Na akej geografickej úrovni vyvíja aktivity Vaša firma?	v %
lokálnej (mesto, obec)	11,6
regionálnej	16,3
na území celej SR	32,0
medzinárodne	40,2

Najväčšia časť (40,2%) skúmaných podnikov vyvíja svoje aktivity na medzinárodnej úrovni. Takmer tretina (32,0%) opýtaných uviedla, že podnik, v ktorom pôsobia, vyvíja svoje aktivity na celoslovenskej úrovni. 16,3% podnikov rozvíja svoje aktivity len na regionálnej úrovni a len približne desatina (11,6%) opýtaných uviedla, že ich podnik pôsobí iba lokálne.

1. ZNALOSŤ KONCEPTU SPOLOČENSKY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

Koncept spoločensky zodpovedného podnikania **pozná viac ako polovica oslovených predstaviteľov podnikov (52%)** – pričom necelá desatina (9%) vie presne, čo tento koncept znamená, takmer tretina (29%) vie približne, čo tento koncept znamená a 14% opýtaných o ňom síce počulo/čítalo, ale nevedia čo znamená.

Naopak, **tento koncept nepozná (ešte o ňom nepočuli, nečítali) necelá polovica oslovených predstaviteľov podnikov (48%).**

Graf č.1

Medzi oslovenými predstaviteľmi podnikov, ktorí **vedia presne, čo koncept spoločensky zodpovedného podnikania znamená** (celoslovenský priemer je 9%) sa častejšie nachádzajú podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (13%).⁸

Medzi oslovenými predstaviteľmi podnikov, ktorí **poznajú koncept spoločenskej zodpovedného podnikania, ale len približne vedia, čo znamená** (celoslovenský priemer je 29%) sa častejšie nachádzajú podniky pôsobiace v oblasti verejných služieb (36%) a podniky so sídlom v Košickom kraji (36%).

Medzi oslovenými predstaviteľmi podnikov, ktorí **poznajú koncept spoločenskej zodpovedného podnikania, ale nevedia, čo znamená** (celoslovenský priemer je 14%) sa častejšie nachádzajú podniky so sídlom v Banskobystrickom kraji (24%).

Medzi **oslovenými predstaviteľmi podnikov, ktorí nepoznajú koncept spoločensky zodpovedného podnikania** (celoslovenský priemer je 48%) sa častejšie nachádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (52%) a podniky so sídlom v Prešovskom kraji (56%).

Znalosť konceptu spoločensky zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcej tabuľke.

⁸ Pod výrazom „častejšie“ máme pri tomto type popisu v celej správe na mysli štatisticky významne vyšší podiel respondentov.

Znalosť konceptu spoločensky zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		Počuli alebo čítali ste niekedy o koncepte tzv. spoločenskej zodpovednosti firiem alebo koncepte zodpovedného podnikania, ktorý sa zvykne tiež označovať aj ako CSR?			
		áno, a viem presne, čo tento koncept znamená	áno, ale viem len približne, čo to znamená	áno, ale neviem čo to znamená	nie, nepočul/a/ nečítal/a som o tom
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		9,2	29,3	13,8	47,8
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	6,9	29,1	12,0	52,0
	20-49	10,6	31,0	14,9	43,5
	50-249	12,2	28,0	16,1	43,7
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	7,0	22,5	12,7	57,7
	priemysel	10,1	31,7	11,9	46,4
	stavebníctvo	7,9	30,7	16,7	44,7
	obchod	9,3	28,4	16,0	46,2
	ubytovanie a stravovanie	9,1	31,8	6,8	52,3
	doprava, informácie, komunikácie	17,1	26,3	17,1	39,5
	obchodné služby	6,9	27,5	11,9	53,8
	verejné služby	3,0	36,4	18,2	42,4
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	8,6	29,2	14,9	47,3
	prevažne tuzemské	11,5	26,9	5,1	56,4
	prevažne zahraničné	7,0	29,6	16,9	46,5
	výhradne zahraničné	13,8	32,2	9,2	44,8
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	13,4	29,4	12,3	45,0
	Trnavský kraj	10,4	28,1	13,5	47,9
	Trenčiansky kraj	3,7	32,7	16,8	46,7
	Nitriansky kraj	10,6	31,9	13,3	44,2
	Žilinský kraj	12,0	28,2	11,1	48,7
	Banskobystrický kraj	3,3	22,2	24,4	50,0
	Prešovský kraj	5,7	24,5	14,2	55,7
	Košický kraj	6,8	35,9	8,7	48,5
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	8,5	30,0	14,9	46,6
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	8,3	26,3	13,2	52,2
	aj, aj	10,2	30,2	13,2	46,3
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	8,6	26,7	14,7	50,0
	regionálne	5,5	30,1	14,1	50,3
	na území celej SR	8,4	29,7	12,8	49,1
	medzinárodne	11,4	29,4	14,2	45,0

2. ASOCIÁCIE S POJOM „ZODPOVEDNÉ PODNIKANIE“

S pojmom „zodpovedné podnikanie, resp. spoločenská zodpovednosť firiem“ sa osloveným predstaviteľov podnikov **najčastejšie spája etické správanie na trhu, čestnosť, férovosť, serióznosť**, ktoré uviedla viac ako pätina oslovených predstaviteľov podnikov (21%).

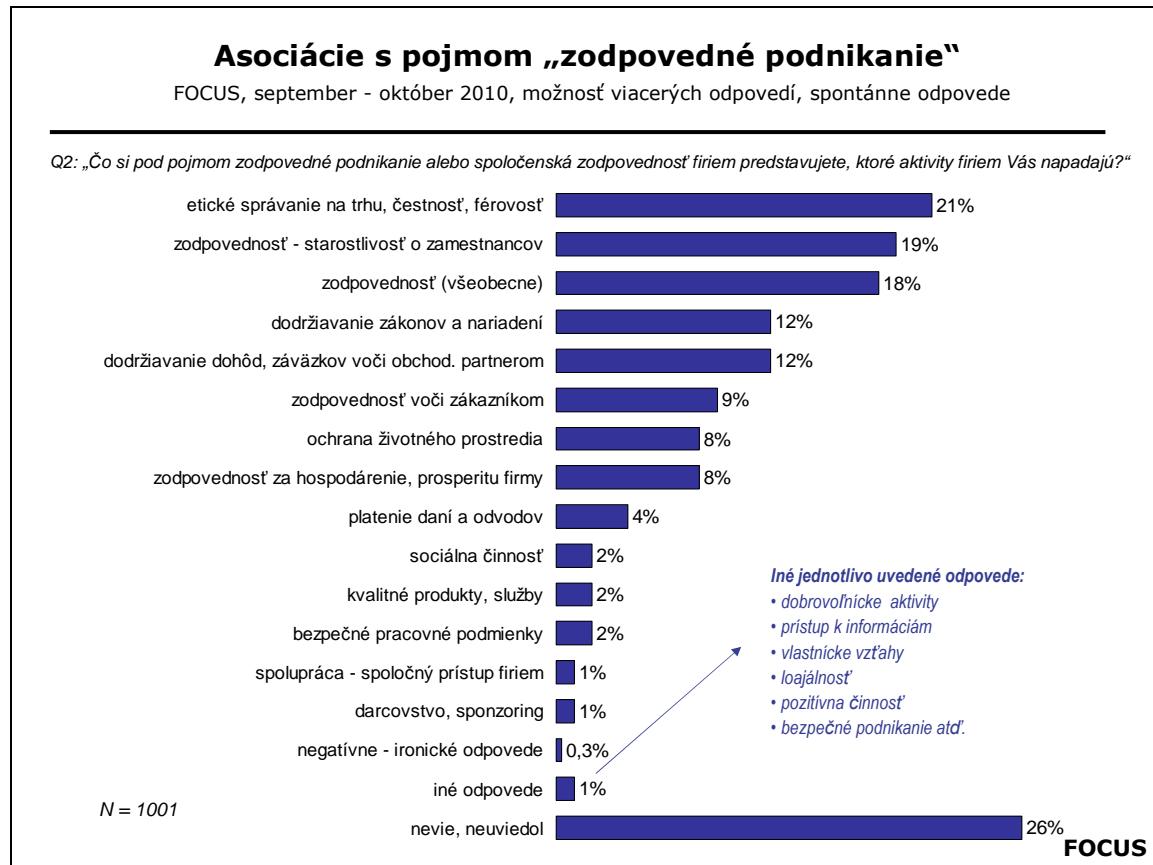
Takmer pätina oslovených predstaviteľov podnikov si pod týmto pojmom predstavuje **zodpovednosť voči svojim zamestnancom, resp. starostlivosť o zamestnancov** (19%) a tiež spontánne uvádzali **zodpovednosť vo všeobecnosti** - bez bližšieho konkretizovania (18%).

Viac ako každý desiaty oslovený predstaviteľ podnikov tiež spontánne menoval **oddržiavanie zákonov a nariadení** (12%) a tiež **oddržiavanie dohôd, záväzkov voči obchodným partnerom** (12%). Približne 9% oslovených predstaviteľov podnikov spája tento pojem so zodpovednosťou voči zákazníkom, 8% s ochranou životného prostredia a rovnako 8% aj so zodpovednosťou za hospodárenie, resp. prosperitou firmy.

Ostatné asociácie spontánne uviedlo menej ako 5% oslovených predstaviteľov podnikov (sú uvedené v nasledujúcom grafe č.2).

Naopak, **žiadnu asociáciu s pojmom „zodpovedné podnikanie“ nevedela spontánne uviesť viac ako štvrtina oslovených predstaviteľov podnikov (26%)**.

Graf č.2

Etické správanie na trhu v porovnaní s celoslovenským priemerom (21%) častejšie spontánne uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti obchodu (28%), podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (36%).

Zodpovednosť – starostlivosť o zamestnancov v porovnaní s celoslovenským priemerom (19%) častejšie spontánne uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti stavebníctva (26%), podniky s prevažne zahraničnou formou vlastníctva (31%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (23%).

Zodpovednosť (všeobecne) v porovnaní s celoslovenským priemerom (18%) častejšie spontánne uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, rybolovu (26%) a v oblasti obchodných služieb (24%).

Dodržiavanie zákonov a nariadení v porovnaní s celoslovenským priemerom (12%) častejšie spontánne uvádzajú podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (20%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (15%).

Dodržiavanie dohôd voči obchodnému partnerovi v porovnaní s celoslovenským priemerom (12%) častejšie spontánne uvádzajú podniky, ktorých cieľový zákazník je aj koncový spotrebiteľ aj ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu (15%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (14%).

Zodpovednosť voči zákazníkom v porovnaní s celoslovenským priemerom (9%) častejšie spontánne uvádzajú podniky, ktorých cieľový zákazník je koncový spotrebiteľ (12%).

Ochranu životného prostredia v porovnaní s celoslovenským priemerom (8%) častejšie spontánne uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (11%), podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (14%) a podniky so sídlom v Banskobystrickom kraji (13%).

Zodpovednosť za hospodárenie v porovnaní s celoslovenským priemerom (8%) častejšie spontánne uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov (14%) a podniky, ktorých aktivity sú na lokálnej úrovni (12%).

Odpoveď „**nevie**“ v porovnaní s celoslovenským priemerom (26%) častejšie spontánne uvádzajú podniky s výhradne tuzemskou formou vlastníctva (27%), podniky so sídlom v Prešovskom kraji (33%) a podniky, ktorých aktivity sú na lokálnej úrovni (35%).

Analýzu podľa vybraných charakteristík podnikov v prípade ostatných asociácií neuvádzame vzhľadom k ich nízkym početnostiam v celej vzorke.

Vybrané asociácie s pojmom „zodpovedné podnikanie“ podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcich tabuľkách (uvádzame asociácie nad 5%).

**Vybrané asociácie s pojmom "zodpovedné podnikanie"
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		etické správanie	zodpovednosť voči zamestnancom	zodpovednosť všeob.
VZORKA: 1001				
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		20,9	19,3	18,1
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	20,7	17,1	19,7
	20-49	20,4	20,8	18,0
	50-249	21,7	22,0	15,0
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	8,5	12,7	28,2
	priemysel	21,9	20,9	16,9
	stavebníctvo	17,5	26,3	17,5
	obchod	27,6	17,3	13,8
	ubytovanie a stravovanie	18,2	13,6	18,2
	doprava, informácie, komunikácie	18,4	22,4	15,8
	obchodné služby	17,5	18,8	23,8
	verejné služby	30,3	12,1	15,2
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	18,3	17,9	19,0
	prevažne tuzemské	28,2	17,9	14,1
	prevažne zahraničné	22,5	31,0	16,9
	výhradne zahraničné	35,6	23,0	14,9
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	23,0	21,9	15,2
	Trnavský kraj	15,6	14,6	19,8
	Trenčiansky kraj	22,4	18,7	23,4
	Nitriansky kraj	26,5	16,8	19,5
	Žilinský kraj	23,9	21,4	12,0
	Banskobystrický kraj	15,6	23,3	15,6
	Prešovský kraj	15,1	16,0	21,7
	Košický kraj	19,4	17,5	22,3
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	20,4	17,9	18,5
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	18,4	23,7	19,3
	aj, aj	22,7	18,0	17,1
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	12,1	12,1	17,2
	regionálne	17,2	18,4	20,9
	na území celej SR	22,8	18,1	16,9
	medzinárodne	23,4	22,6	18,2

**Vybrané asociácie s pojmom "zodpovedné podnikanie"
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		dodržiavanie zákonov a nariadení	dodržiavanie dohôd voči partnerom	zodpovednosť voči zákazníkom
VZORKA: 1001				
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		12,3	11,9	9,3
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	13,2	11,8	7,3
	20-49	10,6	9,4	10,6
	50-249	12,2	14,6	11,8
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	14,1	9,9	7,0
	priemysel	13,3	14,4	10,1
	stavebníctvo	14,9	14,0	11,4
	obchod	13,3	8,4	9,3
	ubytovanie a stravovanie	11,4	9,1	11,4
	doprava, informácie, komunikácie	3,9	11,8	6,6
	obchodné služby	12,5	13,8	7,5
	verejné služby	3,0	6,1	12,1
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	11,2	11,5	9,3
	prevažne tuzemské	10,3	17,9	9,0
	prevažne zahraničné	16,9	12,7	11,3
	výhradne zahraničné	19,5	9,2	8,0
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	14,9	11,9	8,6
	Trnavský kraj	10,4	10,4	8,3
	Trenčiansky kraj	14,0	10,3	9,3
	Nitriansky kraj	15,9	9,7	9,7
	Žilinský kraj	12,0	15,4	7,7
	Banskobystrický kraj	13,3	7,8	10,0
	Prešovský kraj	7,5	14,2	10,4
	Košický kraj	5,8	14,6	11,7
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/zákazník	10,5	9,4	12,1
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	12,3	9,6	7,5
	aj, aj	13,9	15,4	7,8
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	10,3	7,8	8,6
	regionálne	6,7	8,0	8,6
	na území celej SR	12,5	12,2	9,1
	medzinárodne	14,9	14,4	10,0

**Vybrané asociácie s pojmom "zodpovedné podnikanie"
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		ochrana životného prostredia	zodpovednosť za prosperitu firmy	nevie, neodpovedali
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		8,0	7,5	25,7
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	6,5	7,3	26,8
	20-49	7,8	8,6	25,9
	50-249	11,0	6,7	23,2
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	7,0	14,1	26,8
	priemysel	8,6	8,6	25,2
	stavebníctvo	7,0	1,8	27,2
	obchod	9,3	6,2	24,0
	ubytovanie a stravovanie		11,4	36,4
	doprava, informácie, komunikácie	6,6	3,9	32,9
	obchodné služby	9,4	9,4	21,9
	verejné služby	6,1	6,1	21,2
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	7,5	8,0	27,2
	prevažne tuzemské	7,7	3,8	29,5
	prevažne zahraničné	7,0	11,3	19,7
	výhradne zahraničné	13,8	3,4	13,8
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	8,6	5,2	24,2
	Trnavský kraj	4,2	9,4	26,0
	Trenčiansky kraj	6,5	5,6	23,4
	Nitriansky kraj	8,0	5,3	23,9
	Žilinský kraj	8,5	9,4	23,9
	Banskobystrický kraj	13,3	11,1	25,6
	Prešovský kraj	7,5	7,5	33,0
	Košický kraj	6,8	10,7	28,2
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	6,9	9,1	26,4
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	10,1	7,9	24,6
	a), aj	7,8	5,9	25,6
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	8,6	12,1	34,5
	regionálne	6,7	5,5	29,4
	na území celej SR	6,6	7,8	27,5
	medzinárodne	9,5	6,7	20,1

3. NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY A PRINCÍPY PRI ZODPOVEDNOM PODNIKANÍ

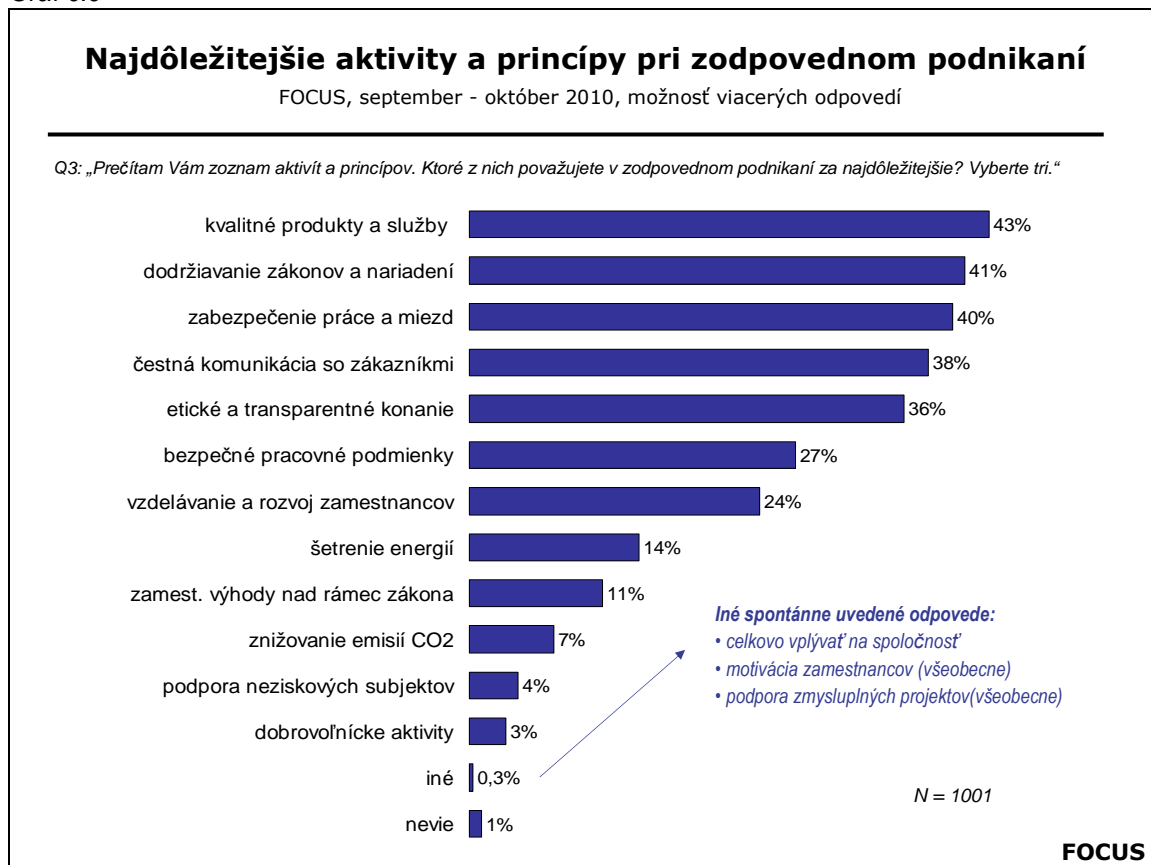
Za najdôležitejšie aktivity a princípy pri zodpovednom podnikaní sú medzi oslovenými predstaviteľmi podnikov považované najmä kvalitné produkty a služby (43%), dodržiavanie zákonov a nariadení (41%) a zabezpečenie práce a miezd (40%).

Viac ako tretina oslovených predstaviteľov podnikov označila pri zodpovednom podnikaní za najdôležitejšie transparentnú a čestnú komunikáciu so zákazníkmi (38%) a etické a transparentné konanie, nekorporčné praktiky a poctivosť pri podnikaní (36%).

Ďalší predstavitelia podnikov si myslia, že najdôležitejšie aktivity a princípy by mali súvisieť aj so samotnými zamestnancami, a preto vybrali: bezpečné pracovné podmienky pre zamestnancov nad rámec zákona (27%), vzdelávanie a rozvoj zamestnancov (24%).

Ostatné odpovede uviedla menej ako pätina oslovených predstaviteľov podnikov: šetrenie energií (14%), zamestnanecké výhody nad rámec zákona (11%), znižovanie emisií CO2 (7%). V menšej miere boli vybrané aktivity ako: darcovstvo, podpora neziskových subjektov (4%) a dobrovoľnícke aktivity, pomoc v komunite (3%).

Graf č.3

Dodržiavanie zákonov a nariadení v porovnaní s celoslovenským priemerom (41%) častejšie uvádzajú podniky, ktoré vyvíjajú aktivity na medzinárodnej úrovni (44%).

Zabezpečenie práce a miezd v porovnaní s celoslovenským priemerom (40%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti stavebníctva (52%) a podniky s výhradne tuzemským vlastníctvom (43%).

Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov v porovnaní s celoslovenským priemerom (24%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti verejných služieb (39%) a podniky s prevažne tuzemskou formou vlastníctva (32%).

Darcovstvo, podporu neziskových subjektov v porovnaní s celoslovenským priemerom (4%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti dopravy, informácií, komunikácií (9%), podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (7%) a podniky, ktoré vyrábajú produkty určené pre ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu (6%).

V kategóriách „kvalitné produkty a služby“, „čestná komunikácia so zákazníkmi“, „etické a transparentné konanie“, „bezpečné pracovné podmienky pre zamestnancov nad rámec zákona“, „šetrenie energií“, „zamestnanecké výhody nad rámec zákona“, „znižovanie emisií CO₂“, „dobrovoľnícke aktivity“ sa odpovede predstaviteľov jednotlivých typov podnikov z hľadiska vybraných triediacich charakteristík štatisticky významne neodlišujú od celoslovenského priemeru.

Rovnako neuvádzame analýzu odpovedí podľa vybraných charakteristík podnikov v kategóriách „iné odpovede“ a „nevie“ vzhľadom k ich nízkym početnostiam.

Najdôležitejšie aktivity a princípy pri zodpovednom podnikaní podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcich tabuľkách.

**Najdôležitejšie aktivity a princípy pri zodpovednom podnikaní
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		kvalitné produkty za dobré ceny	oddržiavanie zákonov a nariadení	zabezpeč. práce, miezd pre zamestnancov	čestná komunikácia so zákazníkmi
VZORKA: 1001					
	CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)	42,6	40,6	40,1	37,9
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	43,3	40,2	39,2	39,0
	20-49	39,6	40,8	40,8	35,7
	50-249	44,1	40,9	40,9	37,8
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	52,1	38,0	46,5	32,4
	priemysel	43,2	42,4	38,8	35,6
	stavebníctvo	47,4	35,1	51,8	37,7
	obchod	40,0	40,9	38,2	41,8
	ubytovanie a stravovanie	52,3	50,0	25,0	38,6
	doprava, informácie, komunikácie	32,9	35,5	43,4	30,3
	obchodné služby	37,5	40,6	38,8	42,5
	verejné služby	51,5	45,5	27,3	36,4
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	41,7	40,0	42,6	37,3
	prevažne tuzemské	41,0	35,9	34,6	35,9
	prevažne zahraničné	49,3	43,7	31,0	43,7
	výhradne zahraničné	46,0	47,1	29,9	40,2
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	41,3	39,4	37,9	41,3
	Trnavský kraj	44,8	40,6	39,6	31,3
	Trenčiansky kraj	36,4	45,8	43,9	38,3
	Nitriansky kraj	42,5	44,2	37,2	37,2
	Žilinský kraj	42,7	35,9	43,6	41,9
	Banskobystrický kraj	41,1	41,1	41,1	34,4
	Prešovský kraj	43,4	37,7	43,4	38,7
	Košický kraj	50,5	41,7	36,9	33,0
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	39,4	42,7	39,4	38,6
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	43,4	39,5	38,2	33,8
	aj, aj	44,9	39,3	41,7	39,5
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	43,1	39,7	35,3	38,8
	regionálne	42,9	39,3	39,9	38,0
	na území celej SR	42,2	36,9	43,1	37,8
	medzinárodne	42,5	44,3	39,1	37,6

Najdôležitejšie aktivity a princípy pri zodpovednom podnikaní podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		etické a transparentné konanie	prac. podmienky pre zamest. nad rámec zákon	vzdelávanie a rozvoj zamestnancov	šetrenie energií
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		36,1	27,3	23,8	14,1
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	36,2	27,0	22,2	14,6
	20-49	34,9	29,4	25,9	12,9
	50-249	37,0	25,6	24,8	14,2
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	29,6	26,8	18,3	18,3
	priemysel	33,1	28,8	22,3	16,2
	stavebníctvo	35,1	29,8	21,9	11,4
	obchod	37,8	26,2	23,1	14,7
	ubytovanie a stravovanie	36,4	31,8	20,5	18,2
	doprava, informácie, komunikácie	40,8	27,6	28,9	7,9
	obchodné služby	38,8	24,4	26,3	13,1
	verejné služby	42,4	21,2	39,4	6,1
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	35,8	27,7	23,3	14,1
	prevažne tuzemské	34,6	26,9	32,1	17,9
	prevažne zahraničné	33,8	31,0	22,5	9,9
	výhradne zahraničné	41,4	20,7	21,8	13,8
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	36,8	25,7	26,4	11,9
	Trnavský kraj	37,5	29,2	25,0	18,8
	Trenčiansky kraj	37,4	27,1	20,6	14,0
	Nitriansky kraj	37,2	33,6	18,6	10,6
	Žilinský kraj	33,3	23,9	25,6	14,5
	Banskobystrický kraj	38,9	30,0	18,9	14,4
	Prešovský kraj	34,9	24,5	24,5	17,9
	Košický kraj	32,0	27,2	26,2	14,6
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	35,5	27,5	24,2	16,3
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	35,1	30,3	18,4	15,4
	aj, aj	37,1	25,4	26,3	11,5
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	35,3	33,6	24,1	16,4
	regionálne	33,1	30,1	24,5	15,3
	na území celej SR	37,5	25,3	23,8	14,4
	medzinárodne	36,3	25,9	23,4	12,7

**Najdôležitejšie aktivity a princípy pri zodpovednom podnikaní
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		zamestn. výhody nad rámeč zákona	znižovanie emisíi CO2	podpora neziskových subjektov	dobrovoľnícke aktivity
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		10,9	6,6	3,5	2,6
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	9,3	7,5	3,9	2,0
	20-49	13,7	5,5	3,1	2,4
	50-249	11,0	5,9	3,1	3,9
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	12,7	7,0		1,4
	priemysel	10,4	6,8	3,6	3,6
	stavebníctvo	14,9	7,0	1,8	1,8
	obchod	9,8	7,6	1,8	2,7
	ubytovanie a stravovanie	11,4	2,3	2,3	
	doprava, informácie, komunikácie	15,8	3,9	9,2	2,6
	obchodné služby	6,3	7,5	5,6	1,9
	verejné služby	15,2	3,0	6,1	6,1
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	11,2	6,3	3,4	2,1
	prevažne tuzemské	9,0	11,5	3,8	3,8
	prevažne zahraničné	9,9	5,6		5,6
	výhradne zahraničné	10,3	5,7	6,9	3,4
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	9,3	7,4	3,7	1,5
	Trnavský kraj	12,5	5,2	2,1	1,0
	Trenčiansky kraj	10,3	6,5	4,7	1,9
	Nitriansky kraj	8,8	7,1	3,5	2,7
	Žilinský kraj	12,0	6,0	2,6	5,1
	Banskobystrický kraj	14,4	7,8	2,2	3,3
	Prešovský kraj	12,3	4,7	3,8	3,8
	Košický kraj	10,7	6,8	4,9	2,9
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	9,6	8,3	3,3	2,5
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	10,5	5,3	6,1	3,1
	a.j. aj	12,2	5,9	2,2	2,4
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	8,6	5,2	,9	2,6
	regionálne	12,3	9,2	2,5	1,8
	na území celej SR	12,2	6,9	3,4	2,8
	medzinárodne	10,0	5,7	4,7	2,7

4. AKTIVITY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

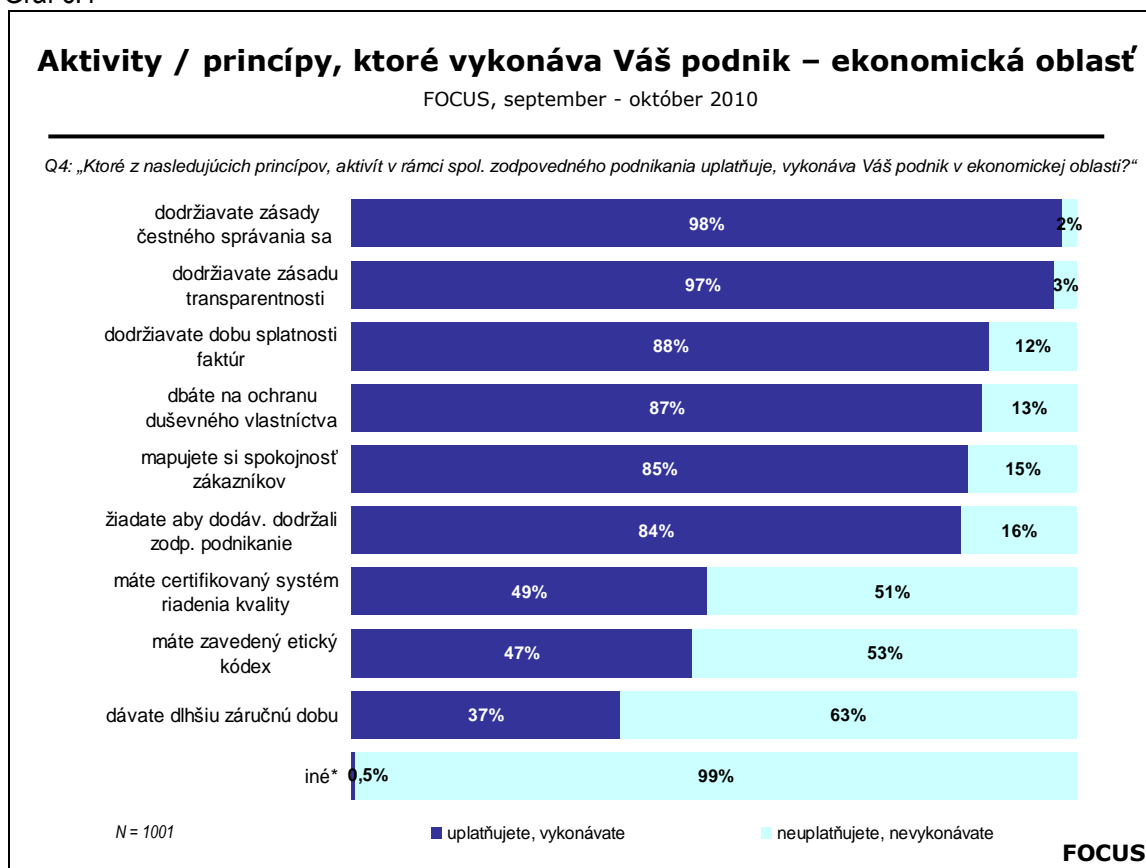
4.1. Aktivity zodpovedného podnikania v ekonomickej oblasti

V ekonomickej oblasti takmer všetci predstavitelia podnikov uvádzajú, že v rámci aktivít / princípov spoločensky zodpovedného podnikania ich podnik najčastejšie dodržiava zásady čestného správania sa na trhu (99%) a tiež dodržiava zásady transparentnosti (97%).

Väčšina oslovených predstaviteľov podnikov tiež uvádza, že ich podnik dodržiava dobu splatnosti faktúr (88%), dbá na ochranu duševného vlastníctva (87%), mapuje si spokojnosť zákazníkov (85%) a žiada od dodávateľov, aby dodržiavali princípy zodpovedného podnikania (84%).

S výrazným odstupom nasledujú aktivity/princípy, ktoré uviedla menej ako polovica predstaviteľov oslovených podnikov: majú zavedený certifikovaný systém riadenia kvality – skupina ISO 9000 (49%), majú zavedený etický kódex (47%), dávajú dlhšiu záručnú dobu (37%).

Graf č.4

*V kategórii „iné“ boli uvádzané odpovede: „chránime záujmy zákazníkov“, „platenie daní a všetkých odvodov načas“, „spolupráca so živnostníkmi“, „šetrenie finančných prostriedkov“, „možnosť vybrať si inú službu, pokiaľ sa zákazník zmýlil vo výbere“.

Dodržiavanie doby splatnosti faktúr v porovnaní s celoslovenským priemerom (88%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti obchodných služieb (97%), podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (98%), podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (93%) a podniky, ktorých cieľový zákazník je koncový spotrebiteľ (92%).

Ochranu duševného vlastníctva v porovnaní s celoslovenským priemerom (87%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti obchodných služieb (93%), podniky so sídlom v Žilinskom kraji (92%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (91%).

Mapovanie spokojnosti zákazníkov v porovnaní s celoslovenským priemerom (85%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti obchodu (91%), v oblasti ubytovania a stravovania (98%), podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (92%), podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (90%) a podniky, ktorých cieľový zákazník je koncový spotrebiteľ (88%).

Požiadavku na dodávateľov o dodržiavanie princípov zodpovedného podnikania v porovnaní s celoslovenským priemerom (84%) častejšie uvádzajú podniky s prevažne zahraničnou formou vlastníctva (92%).

Certifikovaný systém riadenia kvality v porovnaní s celoslovenským priemerom (49%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (69%), podniky pôsobiace v oblasti priemyslu (62%), podniky s prevažne (62%) alebo výhradne (61%) zahraničnou formou vlastníctva a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (59%).

Zavedený etický kódex v porovnaní s celoslovenským priemerom (47%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (53%), podniky pôsobiace v oblasti obchodu (53%), v oblasti ubytovania a stravovania (66%), podniky s prevažne zahraničnou formou vlastníctva (59%) a podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (55%).

Dlhšiu záručnú dobu v porovnaní s celoslovenským priemerom (37%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti stavebníctva (68%), v oblasti obchodu (43%) a podniky, ktorých aktivity sú na území celej SR (48%).

V kategóriách „dodržiavate zásady čestného správania sa“ a „dodržiavanie zásady transparentnosti“ sa odpovede predstaviteľov jednotlivých typov podnikov z hľadiska vybraných triediacich charakteristík podnikov štatisticky významne neodlišujú od celoslovenského priemeru.

Rovnako neuvádzame analýzu odpovedí podľa vybraných charakteristík podnikov v kategóriách „iné odpovede“ a to vzhľadom k ich nízkym početnostiam.

Aktivity zodpovedného podnikania v ekonomickej oblasti podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcich tabuľkách.

Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - ekonomická oblasť podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Dodržiavate zásady čestného správania sa na trhu		Dodržiavate zásadu transparentnosti a odmietania korupcie	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		98,0	2,0	96,5	3,5
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	97,2	2,8	95,3	4,7
	20-49	98,4	1,6	96,9	3,1
	50-249	99,2	,8	98,4	1,6
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	100,0		95,8	4,2
	priemysel	98,2	1,8	95,3	4,7
	stavebníctvo	99,1	,9	96,5	3,5
	obchod	96,9	3,1	97,8	2,2
	ubytovanie a stravovanie	100,0		97,7	2,3
	doprava, informácie, komunikácie	100,0		96,1	3,9
	obchodné služby	96,9	3,1	96,3	3,8
	verejné služby	93,9	6,1	100,0	
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	98,0	2,0	96,3	3,7
	prevažne tuzemské	98,7	1,3	98,7	1,3
	prevažne zahraničné	97,2	2,8	91,5	8,5
	výhradne zahraničné	97,7	2,3	100,0	
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	95,9	4,1	96,3	3,7
	Trnavský kraj	100,0		95,8	4,2
	Trenčiansky kraj	99,1	,9	96,3	3,7
	Nitriansky kraj	100,0		96,5	3,5
	Žilinský kraj	100,0		95,7	4,3
	Banskobystrický kraj	96,7	3,3	98,9	1,1
	Prešovský kraj	97,2	2,8	95,3	4,7
	Košický kraj	98,1	1,9	98,1	1,9
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	98,1	1,9	96,4	3,6
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	97,8	2,2	95,6	4,4
	aj, aj	98,0	2,0	97,1	2,9
PODNIK PŮSOBÍ	lokálne	97,4	2,6	96,6	3,4
	regionálne	97,5	2,5	94,5	5,5
	na území celej SR	98,4	1,6	98,1	1,9
	medzinárodne	98,0	2,0	96,0	4,0

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - ekonomická oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Dodržiavate dobu splatnosti faktúr		Dbáte na ochranu duševného vlastníctva	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		88,3	11,7	86,7	13,3
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	90,0	10,0	84,6	15,4
	20-49	86,3	13,7	88,2	11,8
	50-249	87,0	13,0	89,4	10,6
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	70,4	29,6	81,7	18,3
	priemysel	87,8	12,2	87,4	12,6
	stavebníctvo	80,7	19,3	84,2	15,8
	obchod	90,2	9,8	85,3	14,7
	ubytovanie a stravovanie	95,5	4,5	84,1	15,9
	doprava, informácie, komunikácie	93,4	6,6	86,8	13,2
	obchodné služby	96,9	3,1	92,5	7,5
	verejné služby	81,8	18,2	84,8	15,2
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	86,8	13,2	85,9	14,1
	prevažne tuzemské	88,5	11,5	85,9	14,1
	prevažne zahraničné	93,0	7,0	88,7	11,3
	výhradne zahraničné	97,7	2,3	93,1	6,9
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	92,9	7,1	84,8	15,2
	Trnavský kraj	82,3	17,7	88,5	11,5
	Trenčiansky kraj	86,9	13,1	88,8	11,2
	Nitriansky kraj	88,5	11,5	84,1	15,9
	Žilinský kraj	83,8	16,2	92,3	7,7
	Banskobystrický kraj	85,6	14,4	87,8	12,2
	Prešovský kraj	89,6	10,4	89,6	10,4
	Košický kraj	89,3	10,7	80,6	19,4
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	91,5	8,5	86,0	14,0
	d'alšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	84,6	15,4	87,3	12,7
	aj, aj	87,6	12,4	87,1	12,9
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	88,8	11,2	81,0	19,0
	regionálne	82,2	17,8	80,4	19,6
	na území celej SR	90,0	10,0	87,2	12,8
	medzinárodne	89,3	10,7	90,5	9,5

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - ekonomická oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		Mapujete si spokojnosť zákazníkov		Žiadate od dodávateľov, aby dodržovali princípy zodpovedného podnikania	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		85,4	14,6	84,0	16,0
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	83,5	16,5	82,9	17,1
	20-49	84,3	15,7	85,5	14,5
	50-249	90,2	9,8	84,6	15,4
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	67,6	32,4	90,1	9,9
	priemysel	86,3	13,7	81,7	18,3
	stavebníctvo	78,1	21,9	84,2	15,8
	obchod	90,7	9,3	84,9	15,1
	ubytovanie a stravovanie	97,7	2,3	88,6	11,4
	doprava, informácie, komunikácie	85,5	14,5	84,2	15,8
	obchodné služby	85,0	15,0	85,0	15,0
	verejné služby	90,9	9,1	72,7	27,3
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	84,4	15,6	83,0	17,0
	prevažne tuzemské	84,6	15,4	88,5	11,5
	prevažne zahraničné	88,7	11,3	91,5	8,5
	výhradne zahraničné	92,0	8,0	82,8	17,2
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	89,6	10,4	85,1	14,9
	Trnavský kraj	84,4	15,6	83,3	16,7
	Trenčiansky kraj	85,0	15,0	81,3	18,7
	Nitriansky kraj	80,5	19,5	78,8	21,2
	Žilinský kraj	87,2	12,8	83,8	16,2
	Banskobystrický kraj	88,9	11,1	86,7	13,3
	Prešovský kraj	77,4	22,6	89,6	10,4
	Košický kraj	84,5	15,5	82,5	17,5
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	88,2	11,8	84,0	16,0
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	82,0	18,0	83,8	16,2
	aj, aj	84,9	15,1	84,1	15,9
PODNIK PŮSOBÍ	lokálne	83,6	16,4	88,8	11,2
	regionálne	79,8	20,2	81,0	19,0
	na území celej SR	87,5	12,5	85,6	14,4
	medzinárodne	86,6	13,4	82,6	17,4

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - ekonomická oblasť
podľa vybraných charakteristík firiem**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		Máte certifikovaný systém riadenia kvality		Máte zavedený etický kódex	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		48,9	51,1	46,7	53,3
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	36,8	63,2	41,7	58,3
	20-49	52,2	47,8	50,2	49,8
	50-249	68,9	31,1	52,8	47,2
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	23,9	76,1	32,4	67,6
	priemysel	61,5	38,5	45,0	55,0
	stavebníctvo	54,4	45,6	40,4	59,6
	obchod	48,4	51,6	53,3	46,7
	ubytovanie a stravovanie	31,8	68,2	65,9	34,1
	doprava, informácie, komunikácie	51,3	48,7	44,7	55,3
	obchodné služby	38,1	61,9	44,4	55,6
	verejné služby	48,5	51,5	57,6	42,4
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	45,2	54,8	43,8	56,2
	prevažne tuzemské	59,0	41,0	56,4	43,6
	prevažne zahraničné	62,0	38,0	59,2	40,8
	výhradne zahraničné	60,9	39,1	52,9	47,1
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	48,0	52,0	55,4	44,6
	Trnavský kraj	41,7	58,3	37,5	62,5
	Trenčiansky kraj	47,7	52,3	39,3	60,7
	Nitriansky kraj	51,3	48,7	42,5	57,5
	Žilinský kraj	54,7	45,3	47,0	53,0
	Banskobystrický kraj	48,9	51,1	46,7	53,3
	Prešovský kraj	44,3	55,7	45,3	54,7
	Košický kraj	54,4	45,6	45,6	54,4
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	44,1	55,9	48,8	51,2
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	52,2	47,8	45,2	54,8
	aj, aj	51,2	48,8	45,6	54,4
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	26,7	73,3	39,7	60,3
	regionálne	41,7	58,3	44,8	55,2
	na území celej SR	48,1	51,9	49,4	50,6
	medzinárodne	58,7	41,3	47,3	52,7

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - ekonomická oblasť
podľa vybraných charakteristík firiem**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Dávate dlhšiu záručnú dobu	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001			
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		37,3	62,7
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	37,4	62,6
	20-49	36,5	63,5
	50-249	37,8	62,2
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	16,9	83,1
	priemysel	40,3	59,7
	stavebníctvo	68,4	31,6
	obchod	43,1	56,9
	ubytovanie a stravovanie	13,6	86,4
	doprava, informácie, komunikácie	13,2	86,8
	obchodné služby	31,3	68,8
	verejné služby	24,2	75,8
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	36,1	63,9
	prevažne tuzemské	44,9	55,1
	prevažne zahraničné	35,2	64,8
	výhradne zahraničné	42,5	57,5
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	33,1	66,9
	Trnavský kraj	38,5	61,5
	Trenčiansky kraj	38,3	61,7
	Nitriansky kraj	38,1	61,9
	Žilinský kraj	35,0	65,0
	Banskobystrický kraj	40,0	60,0
	Prešovský kraj	37,7	62,3
	Košický kraj	44,7	55,3
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	34,7	65,3
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	36,8	63,2
	aj, aj	39,8	60,2
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	19,8	80,2
	regionálne	30,7	69,3
	na území celej SR	47,8	52,2
	medzinárodne	36,6	63,4

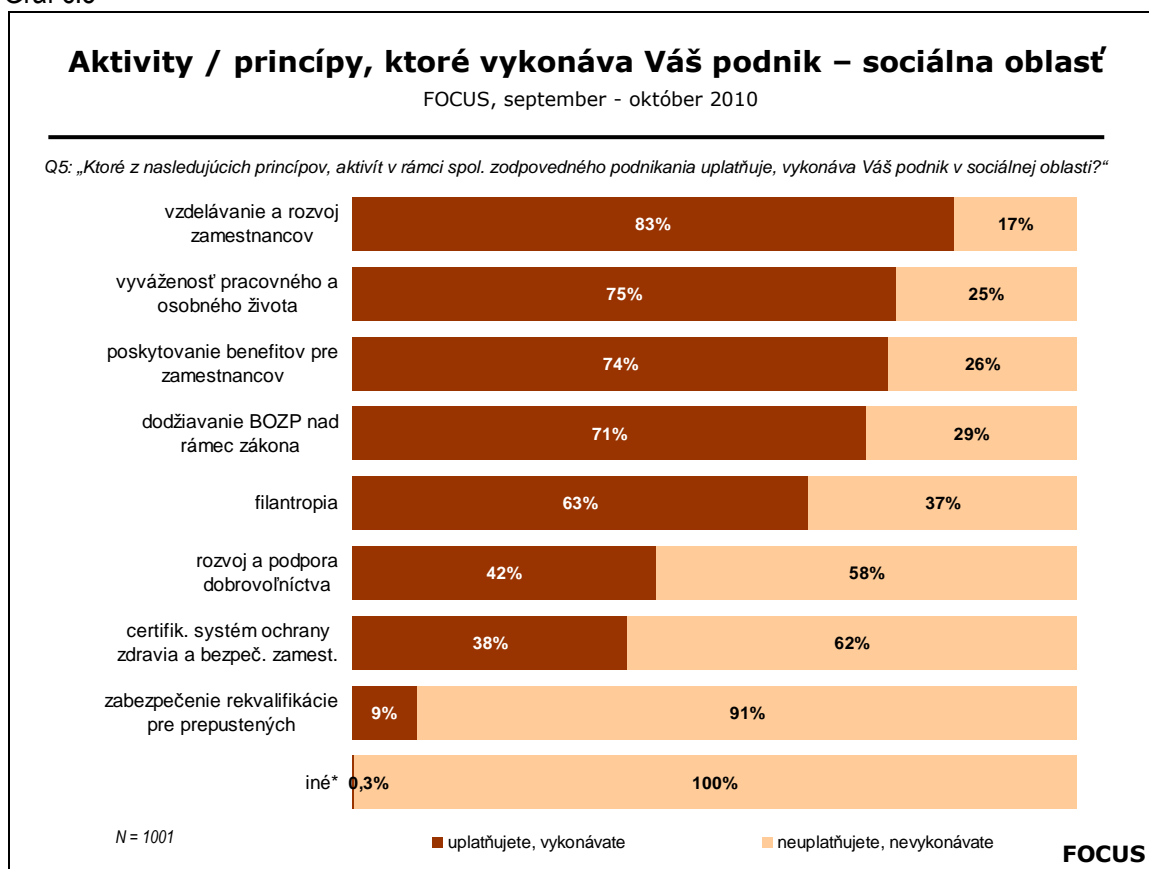
4.2. Aktivity zodpovedného podnikania v sociálnej oblasti

V sociálnej oblasti väčšina predstaviteľov podnikov uvádza, že v rámci aktivít / princípov spoločensky zodpovedného podnikania ich podnik najčastejšie podporuje vzdelávanie a rozvoj zamestnancov (83%).

Viac ako dve tretiny oslovených predstaviteľov podnikov tiež uvádza, že ich podnik uplatňuje princíp vyváženosti pracovného a osobného života zamestnancov (75%), poskytuje benefity pre zamestnancov (74%), a dodržiava BOZP nad rámec zákona (71%). Takmer dve tretiny predstaviteľov podnikov vykonávajú aj filantropiu (63%).

Výrazne menej často (uviedla ich menej ako polovica predstaviteľov oslovených podnikov) boli uvádzané aktivity/princípy ako: rozvoj a podpora dobrovoľníctva (42%) a tiež certifikovaný systém ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov – skupina OHSAS 18001 (33%). Vo firmách sú najmenej uplatňované aktivity, ktoré súvisia so zabezpečením rekvalifikácie pre prepustených zamestnancov (9%).

Graf č.5

*V kategórii „iné“ boli uvádzané odpovede: „podpora hendikepovaných“, „podpora neziskových organizácií“, „podpora vedy a výskumu“.

Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov v porovnaní s celoslovenským priemerom (83%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti dopravy, informáciách a komunikáciách (90%) a podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (91%).

Vyváženosť pracovného a osobného života v porovnaní s celoslovenským priemerom (75%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (78%), podniky s prevažne tuzemskou formou vlastníctva (82%), podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (79%) a podniky, ktorých aktivity sú na území celej SR (80%).

Poskytovanie benefitov pre zamestnancov v porovnaní s celoslovenským priemerom (74%) častejšie uvádzajú podniky s prevažne (85%) alebo výhradne (86%) zahraničnou formou vlastníctva a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (77%).

Dodržiavanie BOZP nad rámec zákona v porovnaní s celoslovenským priemerom (71%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (76%), podniky pôsobiace v oblasti ubytovania a stravovania (86%), v oblasti verejných služieb (88%) a podniky so sídlom v Trnavskom kraji (79%).

Filantropiu v porovnaní s celoslovenským priemerom (63%) častejšie uvádzajú podniky, ktorých cieľový zákazník je aj koncový spotrebiteľ a aj ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu (67%).

Rozvoj a podpora dobrovoľníctva v porovnaní s celoslovenským priemerom (42%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (47%), podniky s prevažne tuzemskou formou vlastníctva (54%), podniky s prevažne zahraničnou formou vlastníctva (59%) podniky so sídlom v Banskobystrickom kraji (52%).

Certifikovaný systém ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov v porovnaní s celoslovenským priemerom (38%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti ubytovania a stravovania (57%).

Zabezpečenie rekvalifikácie pre prepustených v porovnaní s celoslovenským priemerom (9%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti ubytovania a stravovania (16%).

Analýzu odpovedí podľa vybraných charakteristík podnikov v kategórii „iné odpovede“ neuvádzame vzhľadom k jej nízkym početnostiam.

Aktivity zodpovedného podnikania v sociálnej oblasti podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcich tabuľkách.

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - sociálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov		Vyváženosť pracovného a osobného života zamestnancov	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		82,7	17,3	74,8	25,2
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	81,3	18,7	78,0	22,0
	20-49	82,0	18,0	69,8	30,2
	50-249	86,2	13,8	73,6	26,4
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	74,6	25,4	67,6	32,4
	priemysel	80,9	19,1	72,7	27,3
	stavebníctvo	87,7	12,3	73,7	26,3
	obchod	84,9	15,1	76,9	23,1
	ubytovanie a stravovanie	68,2	31,8	79,5	20,5
	doprava, informácie, komunikácie	89,5	10,5	78,9	21,1
	obchodné služby	83,1	16,9	75,6	24,4
	verejné služby	84,8	15,2	78,8	21,2
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	80,9	19,1	73,9	26,1
	prevažne tuzemské	87,2	12,8	82,1	17,9
	prevažne zahraničné	87,3	12,7	73,2	26,8
	výhradne zahraničné	90,8	9,2	78,2	21,8
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	86,2	13,8	78,8	21,2
	Trnavský kraj	83,3	16,7	75,0	25,0
	Trenčiansky kraj	84,1	15,9	76,6	23,4
	Nitriansky kraj	77,9	22,1	71,7	28,3
	Žilinský kraj	82,9	17,1	69,2	30,8
	Banskobystrický kraj	83,3	16,7	71,1	28,9
	Prešovský kraj	77,4	22,6	72,6	27,4
	Košický kraj	81,6	18,4	77,7	22,3
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	81,3	18,7	75,8	24,2
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	79,8	20,2	76,8	23,2
	aj, aj	85,6	14,4	72,9	27,1
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	75,9	24,1	75,9	24,1
	regionálne	76,1	23,9	66,9	33,1
	na území celej SR	85,6	14,4	80,3	19,7
	medzinárodne	85,1	14,9	73,4	26,6

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - sociálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Poskytovanie benefitov pre zamestnancov		Dodržiavanie BOZP nad rámec zákona	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		73,8	26,2	71,1	28,9
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	71,3	28,7	69,7	30,3
	20-49	74,5	25,5	69,0	31,0
	50-249	78,0	22,0	76,0	24,0
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	69,0	31,0	53,5	46,5
	priemysel	70,5	29,5	75,5	24,5
	stavebníctvo	73,7	26,3	71,9	28,1
	obchod	76,9	23,1	70,7	29,3
	ubytovanie a stravovanie	70,5	29,5	86,4	13,6
	doprava, informácie, komunikácie	76,3	23,7	69,7	30,3
	obchodné služby	76,3	23,8	64,4	35,6
	verejné služby	78,8	21,2	87,9	12,1
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	71,1	28,9	71,4	28,6
	prevažne tuzemské	76,9	23,1	70,5	29,5
	prevažne zahraničné	84,5	15,5	71,8	28,2
	výhradne zahraničné	86,2	13,8	69,0	31,0
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	78,1	21,9	72,5	27,5
	Trnavský kraj	70,8	29,2	79,2	20,8
	Trenčiansky kraj	69,2	30,8	72,9	27,1
	Nitriansky kraj	70,8	29,2	61,1	38,9
	Žilinský kraj	72,6	27,4	72,6	27,4
	Banskobystrický kraj	73,3	26,7	74,4	25,6
	Prešovský kraj	72,6	27,4	67,0	33,0
	Košický kraj	76,7	23,3	68,9	31,1
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	69,7	30,3	74,1	25,9
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	76,3	23,7	74,1	25,9
	a), aj	76,1	23,9	66,8	33,2
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	63,8	36,2	75,9	24,1
	regionálne	67,5	32,5	68,1	31,9
	na území celej SR	76,3	23,8	73,1	26,9
	medzinárodne	77,4	22,6	69,4	30,6

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - sociálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Filantropia – darovanie financií a/alebo vecných darov		Rozvoj a podpora dobrovoľníctva zo strany zamestnancov	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		62,9	37,1	42,3	57,7
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	60,2	39,8	42,3	57,7
	20-49	63,9	36,1	37,3	62,7
	50-249	67,3	32,7	47,2	52,8
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	54,9	45,1	39,4	60,6
	priemysel	64,0	36,0	45,7	54,3
	stavebníctvo	67,5	32,5	43,9	56,1
	obchod	67,6	32,4	40,0	60,0
	ubytovanie a stravovanie	65,9	34,1	45,5	54,5
	doprava, informácie, komunikácie	60,5	39,5	42,1	57,9
	obchodné služby	55,6	44,4	39,4	60,6
	verejné služby	60,6	39,4	39,4	60,6
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	61,8	38,2	39,6	60,4
	prevažne tuzemské	65,4	34,6	53,8	46,2
	prevažne zahraničné	70,4	29,6	59,2	40,8
	výhradne zahraničné	64,4	35,6	41,4	58,6
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	61,0	39,0	42,0	58,0
	Trnavský kraj	62,5	37,5	44,8	55,2
	Trenčiansky kraj	67,3	32,7	43,9	56,1
	Nitriansky kraj	60,2	39,8	36,3	63,7
	Žilinský kraj	63,2	36,8	41,9	58,1
	Banskobystrický kraj	63,3	36,7	52,2	47,8
	Prešovský kraj	62,3	37,7	39,6	60,4
	Košický kraj	67,0	33,0	39,8	60,2
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	59,8	40,2	41,6	58,4
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	61,0	39,0	41,2	58,8
	a), aj	66,8	33,2	43,4	56,6
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	58,6	41,4	35,3	64,7
	regionálne	60,7	39,3	40,5	59,5
	na území celej SR	63,1	36,9	42,2	57,8
	medzinárodne	64,9	35,1	45,0	55,0

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - sociálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		Máte certifikovaný systém ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov		Zabezpečenie rekvalifikácie pre prepustených zamestnancov	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		38,4	61,6	8,5	91,5
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	35,4	64,6	7,5	92,5
	20-49	40,8	59,2	8,6	91,4
	50-249	41,7	58,3	10,2	89,8
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	35,2	64,8	1,4	98,6
	priemysel	38,8	61,2	11,2	88,8
	stavebníctvo	39,5	60,5	8,8	91,2
	obchod	37,8	62,2	6,2	93,8
	ubytovanie a stravovanie	56,8	43,2	15,9	84,1
	doprava, informácie, komunikácie	30,3	69,7	10,5	89,5
	obchodné služby	37,5	62,5	6,3	93,8
	verejné služby	39,4	60,6	12,1	87,9
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	37,5	62,5	7,8	92,2
	prevažne tuzemské	44,9	55,1	9,0	91,0
	prevažne zahraničné	42,3	57,7	12,7	87,3
	výhradne zahraničné	36,8	63,2	10,3	89,7
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	42,0	58,0	7,8	92,2
	Trnavský kraj	33,3	66,7	8,3	91,7
	Trenčiansky kraj	34,6	65,4	5,6	94,4
	Nitriansky kraj	35,4	64,6	7,1	92,9
	Žilinský kraj	38,5	61,5	10,3	89,7
	Banskobystrický kraj	45,6	54,4	7,8	92,2
	Prešovský kraj	34,0	66,0	11,3	88,7
	Košický kraj	38,8	61,2	10,7	89,3
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	39,7	60,3	8,8	91,2
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	32,9	67,1	10,5	89,5
	aj, aj	40,2	59,8	7,1	92,9
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	32,8	67,2	9,5	90,5
	regionálne	40,5	59,5	10,4	89,6
	na území celej SR	39,7	60,3	7,2	92,8
	medzinárodne	38,1	61,9	8,5	91,5

4.3. Aktivity zodpovedného podnikania v environmentálnej oblasti

V environmentálnej oblasti väčšina predstaviteľov podnikov uvádza, že v rámci aktivít / princípov spoločensky zodpovedného podnikania ich podnik **najčastejšie vykonáva šetrné využívanie surovín, energie a vody (89%)** a tiež **redukovanie tvorby odpadu, triedenie a recyklovanie (85%)**.

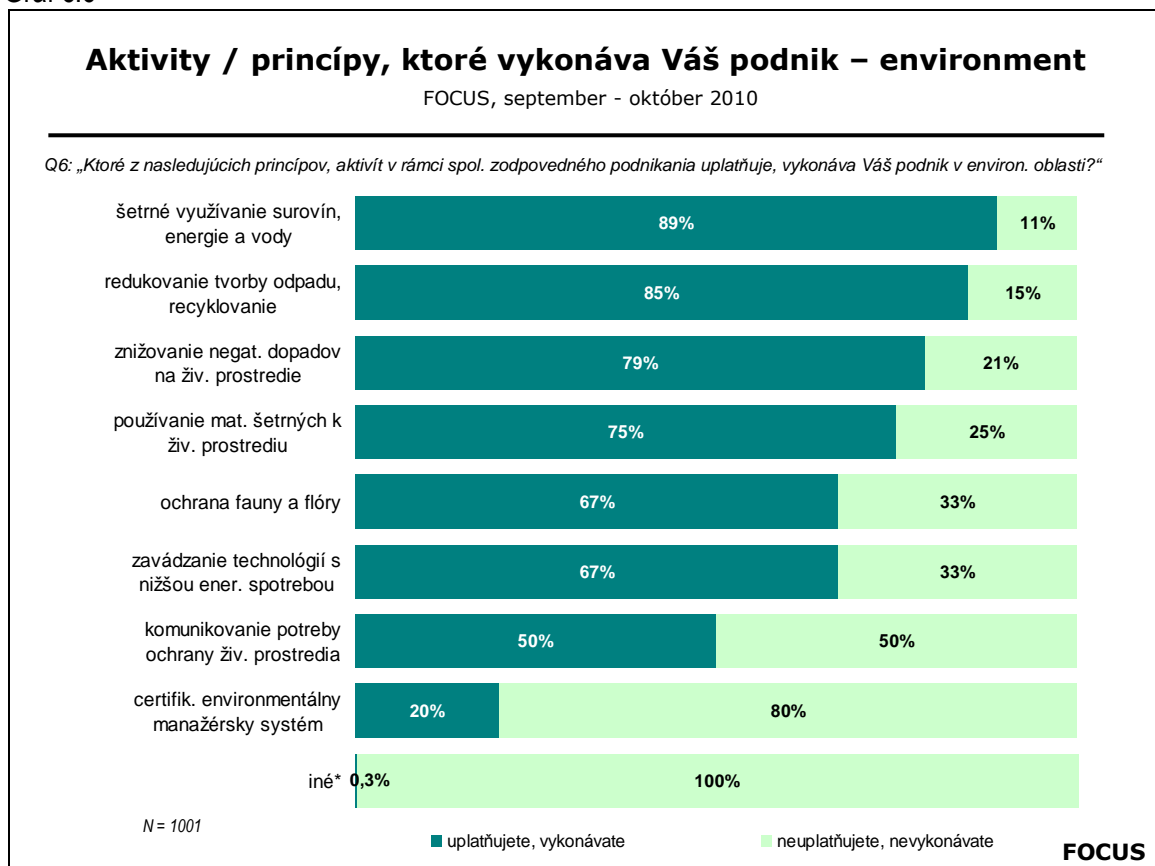
Viac ako tri štvrtiny oslovených predstaviteľov podnikov tiež uvádza, že ich podnik **uplatňuje znižovanie negatívnych dopadov na životné prostredie (79%)** a ďalšie tri štvrtiny oslovených (75%) uvádzajú **používanie materiálov a obalov šetrných k životnému prostrediu**.

Viac ako dve tretiny oslovených podnikov tiež uvádza, že ich podnik **vykonáva ochranu fauny a flóry (67%)**, ako aj **zavádzanie zariadení a technológií s nižšou energetickou/surovinovou spotrebou (67%)**.

Polovica predstaviteľov oslovených podnikov uviedla vzdelávanie a komunikovanie potreby ochrany životného prostredia medzi partnermi, teda zamestnancami, okolím a obchodnými partnermi firmy (50%).

Vo firmách sa – podľa oslovených predstaviteľov podnikov - najmenej vyskytuje certifikovaný environmentálny manažérsky systém – skupina ISO 14 000 (20%).

Graf č.6

*V kategórii „iné“ boli uvádzané odpovede: „čistenie odpadovej vody“, „chránená krajinná oblasť - evidencia“, „projekt o ochrane pôdy“.

Šetrné využívanie surovín, energie a vody v porovnaní s celoslovenským priemerom (89%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (93%), podniky pôsobiace v oblasti priemyslu (95%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (92%).

Redukovanie tvorby odpadu, triedenie a recyklovanie v porovnaní s celoslovenským priemerom (85%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (92%) a podniky pôsobiace v oblasti priemyslu (92%).

Znižovanie negatívnych dopadov na životné prostredie v porovnaní s celoslovenským priemerom (79%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (87%), podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, rybolovu (96%), v oblasti priemyslu (85%), podniky, ktorých cieľovým zákazníkom sú ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu (84%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (83%).

Používanie materiálov a obalov šetrných k životnému prostrediu v porovnaní s celoslovenským priemerom (75%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (83%), podniky pôsobiace v oblasti priemyslu (85%), podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (85%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (79%).

Ochranu fauny a flóry v porovnaní s celoslovenským priemerom (67%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (72%), podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, rybolovu (79%) a v oblasti priemyslu (72%).

Zavádzanie zariadení a technológií s nižšou energetickou spotrebou v porovnaní s celoslovenským priemerom (67%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (83%), podniky pôsobiace v oblasti priemyslu (77%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (72%).

Vzdelávanie a komunikovanie potreby ochrany životného prostredia medzi partnermi v porovnaní s celoslovenským priemerom (50%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (61%), podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, rybolovu (66%) a podniky so sídlom v Banskobystrickom kraji (62%).

Certifikovaný environmentálny manažérsky systém v porovnaní s celoslovenským priemerom (20%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (31%), podniky pôsobiace v oblasti stavebníctva (32%), podniky s prevažne tuzemskou formou vlastníctva (30%) a podniky so sídlom v Žilinskom kraji (33%).

Analýzu odpovedí podľa vybraných charakteristík podnikov v kategórii „iné odpovede“ neuvádzame vzhľadom k jej nízkym početnostiam.

Aktivity zodpovedného podnikania v environmentálnej oblasti podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcich tabuľkách.

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - environmentálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Šetrné využívanie surovín, energie a vody		Redukovanie tvorby odpadu, triedenie a recyklovanie odpadu	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		89,4	10,6	84,6	15,4
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	87,0	13,0	82,9	17,1
	20-49	90,2	9,8	80,8	19,2
	50-249	93,3	6,7	91,7	8,3
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	94,4	5,6	81,7	18,3
	priemysel	95,0	5,0	91,7	8,3
	stavebníctvo	87,7	12,3	87,7	12,3
	obchod	88,9	11,1	85,3	14,7
	ubytovanie a stravovanie	93,2	6,8	90,9	9,1
	doprava, informácie, komunikácie	88,2	11,8	78,9	21,1
	obchodné služby	80,0	20,0	74,4	25,6
	verejné služby	84,8	15,2	69,7	30,3
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	89,4	10,6	84,1	15,9
	prevažne tuzemské	94,9	5,1	85,9	14,1
	prevažne zahraničné	83,1	16,9	88,7	11,3
	výhradne zahraničné	89,7	10,3	85,1	14,9
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	88,5	11,5	84,4	15,6
	Trnavský kraj	90,6	9,4	88,5	11,5
	Trenčiansky kraj	88,8	11,2	90,7	9,3
	Nitriansky kraj	89,4	10,6	81,4	18,6
	Žilinský kraj	91,5	8,5	85,5	14,5
	Banskobystrický kraj	90,0	10,0	90,0	10,0
	Prešovský kraj	91,5	8,5	77,4	22,6
	Košický kraj	86,4	13,6	80,6	19,4
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	86,8	13,2	82,6	17,4
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	91,7	8,3	84,6	15,4
	a), aj	90,5	9,5	86,3	13,7
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	84,5	15,5	74,1	25,9
	regionálne	90,8	9,2	89,0	11,0
	na území celej SR	87,2	12,8	84,4	15,6
	medzinárodne	92,0	8,0	86,1	13,9

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - environmentálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Znižovanie negatívnych dopadov na životné prostredie		Používanie materiálov a obalov šetrných k životnému prostrediu	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		79,2	20,8	75,3	24,7
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	74,0	26,0	72,0	28,0
	20-49	81,2	18,8	74,1	25,9
	50-249	87,4	12,6	83,1	16,9
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	95,8	4,2	71,8	28,2
	priemysel	84,9	15,1	84,5	15,5
	stavebníctvo	80,7	19,3	74,6	25,4
	obchod	80,9	19,1	77,3	22,7
	ubytovanie a stravovanie	81,8	18,2	65,9	34,1
	doprava, informácie, komunikácie	68,4	31,6	69,7	30,3
	obchodné služby	65,6	34,4	65,6	34,4
	verejné služby	66,7	33,3	66,7	33,3
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	79,2	20,8	73,6	26,4
	prevažne tuzemské	75,6	24,4	76,9	23,1
	prevažne zahraničné	78,9	21,1	80,3	19,7
	výhradne zahraničné	82,8	17,2	85,1	14,9
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	77,3	22,7	72,5	27,5
	Trnavský kraj	80,2	19,8	72,9	27,1
	Trenčiansky kraj	85,0	15,0	78,5	21,5
	Nitriansky kraj	79,6	20,4	72,6	27,4
	Žilinský kraj	78,6	21,4	77,8	22,2
	Banskobystrický kraj	82,2	17,8	80,0	20,0
	Prešovský kraj	76,4	23,6	76,4	23,6
	Košický kraj	77,7	22,3	76,7	23,3
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	74,9	25,1	73,0	27,0
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	84,2	15,8	75,4	24,6
	a), aj	80,2	19,8	77,3	22,7
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	70,7	29,3	56,9	43,1
	regionálne	78,5	21,5	76,7	23,3
	na území celej SR	77,5	22,5	76,6	23,4
	medzinárodne	83,3	16,7	79,1	20,9

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - environmentálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		Ochrana fauny a flóry		Zavádzanie zariadení a technológií s nižšou energetickou/surovinovou spotrebou	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
VZORKA: 1001					
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		67,1	32,9	66,9	33,1
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	64,4	35,6	59,6	40,4
	20-49	67,5	32,5	65,1	34,9
	50-249	72,0	28,0	83,1	16,9
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	78,9	21,1	70,4	29,6
	priemysel	71,9	28,1	76,6	23,4
	stavebníctvo	73,7	26,3	60,5	39,5
	obchod	68,9	31,1	65,3	34,7
	ubytovanie a stravovanie	68,2	31,8	65,9	34,1
	doprava, informácie, komunikácie	56,6	43,4	61,8	38,2
	obchodné služby	54,4	45,6	59,4	40,6
	verejné služby	51,5	48,5	60,6	39,4
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	66,7	33,3	65,6	34,4
	prevažne tuzemské	74,4	25,6	70,5	29,5
	prevažne zahraničné	73,2	26,8	70,4	29,6
	výhradne zahraničné	59,8	40,2	72,4	27,6
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	68,4	31,6	63,9	36,1
	Trnavský kraj	61,5	38,5	65,6	34,4
	Trenčiansky kraj	66,4	33,6	66,4	33,6
	Nitriansky kraj	68,1	31,9	71,7	28,3
	Žilinský kraj	67,5	32,5	68,4	31,6
	Banskobystrický kraj	73,3	26,7	73,3	26,7
	Prešovský kraj	69,8	30,2	67,0	33,0
	Košický kraj	60,2	39,8	64,1	35,9
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	66,4	33,6	62,5	37,5
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	65,4	34,6	68,0	32,0
	aj, aj	68,8	31,2	70,2	29,8
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	68,1	31,9	56,9	43,1
	regionálne	67,5	32,5	66,3	33,7
	na území celej SR	64,1	35,9	64,4	35,6
	medzinárodne	69,2	30,8	72,1	27,9

**Aktivity, princípy, ktoré vykonáva Váš podnik - environmentálna oblasť
podľa vybraných charakteristík podnikov**

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

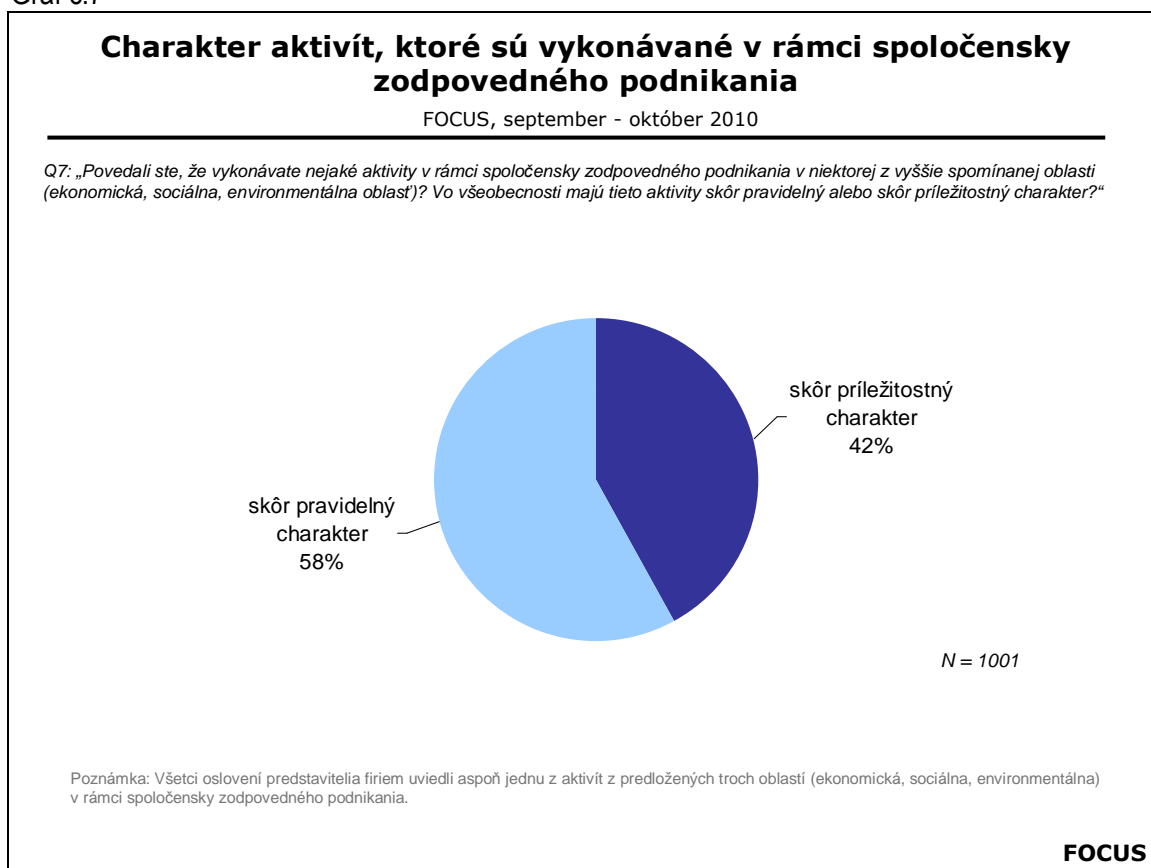
Riadkové % VZORKA: 1001		Vzdelávanie a komunikovanie potreby ochrany životného prostredia medzi partnermi (teda zamestnancami, okolím, obchodnými partnermi firmy)		Máte certifikovaný environmentálny manažerský systém	
		uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate	uplatňujete/ vykonávate	neuplatňujete/ nevykonávate
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		50,0	50,0	20,4	79,6
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	47,2	52,8	14,8	85,2
	20-49	45,1	54,9	20,4	79,6
	50-249	60,6	39,4	31,1	68,9
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	66,2	33,8	15,5	84,5
	priemysel	52,9	47,1	21,6	78,4
	stavebníctvo	51,8	48,2	31,6	68,4
	obchod	51,1	48,9	20,9	79,1
	ubytovanie a stravovanie	59,1	40,9	22,7	77,3
	doprava, informácie, komunikácie	36,8	63,2	10,5	89,5
	obchodné služby	40,6	59,4	16,3	83,8
	verejné služby	42,4	57,6	18,2	81,8
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	49,4	50,6	18,7	81,3
	prevažne tuzemské	57,7	42,3	29,5	70,5
	prevažne zahraničné	52,1	47,9	19,7	80,3
	výhradne zahraničné	47,1	52,9	27,6	72,4
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	49,1	50,9	19,7	80,3
	Trnavský kraj	45,8	54,2	16,7	83,3
	Trenčiansky kraj	47,7	52,3	20,6	79,4
	Nitriansky kraj	48,7	51,3	15,9	84,1
	Žilinský kraj	53,0	47,0	32,5	67,5
	Banskobystrický kraj	62,2	37,8	20,0	80,0
	Prešovský kraj	45,3	54,7	16,0	84,0
	Košický kraj	51,5	48,5	21,4	78,6
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	47,7	52,3	19,0	81,0
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	53,1	46,9	18,9	81,1
	aj, aj	50,5	49,5	22,4	77,6
PODNIK PŮSOBÍ	lokálne	50,9	49,1	11,2	88,8
	regionálne	52,1	47,9	20,9	79,1
	na území celej SR	50,0	50,0	22,8	77,2
	medzinárodne	49,0	51,0	20,9	79,1

5. CHARAKTER AKTIVÍT VYKONÁVANÝCH V RÁMCI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

Viac ako polovica (58%) oslovených predstaviteľov podnikov **deklaruje skôr pravidelný charakter aktivít**, ktoré vykonávajú v rámci spoločensky zodpovedného podnikania.

Naopak, **skôr príležitostný charakter** týchto aktivít **deklaruje 42% oslovených predstaviteľov podnikov**.

Graf č.7

Skôr pravidelný charakter týchto aktivít deklarujú v porovnaní s celoslovenským priemerom (58%) častejšie podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (66%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (62%).

Naopak, **skôr príležitostný charakter** týchto aktivít deklarujú v porovnaní s celoslovenským priemerom (42%) častejšie podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, rybolovu (59%), podniky so sídlom v Prešovskom kraji (56%) a podniky, ktorých aktivity sú na regionálnej úrovni (49%).

Charakter aktivít vykonávaných v rámci zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcej tabuľke.

Charakter aktivít vykonávaných v rámci zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		Povedali ste, že vykonávate nejaké aktivity v rámci spoločensky zodpovedného podnikania. Vo všeobecnosti majú tieto aktivity skôr pravidelný alebo skôr príležitostný charakter?	
		skôr príležitostný charakter	skôr pravidelný charakter
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		42,1	57,9
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	44,1	55,9
	20-49	46,3	53,7
	50-249	33,9	66,1
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	59,2	40,8
	priemysel	39,9	60,1
	stavebníctvo	45,6	54,4
	obchod	41,8	58,2
	ubytovanie a stravovanie	36,4	63,6
	doprava, informácie, komunikácie	39,5	60,5
	obchodné služby	40,0	60,0
	verejné služby	36,4	63,6
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	43,4	56,6
	prevažne tuzemské	46,2	53,8
	prevažne zahraničné	32,4	67,6
	výhradne zahraničné	34,5	65,5
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	37,5	62,5
	Trnavský kraj	43,8	56,3
	Trenčiansky kraj	42,1	57,9
	Nitriansky kraj	48,7	51,3
	Žilinský kraj	40,2	59,8
	Banskobystrický kraj	38,9	61,1
	Prešovský kraj	55,7	44,3
	Košický kraj	35,9	64,1
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/zákazník	41,6	58,4
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	46,1	53,9
	aj, aj	40,2	59,8
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	40,5	59,5
	regionálne	49,1	50,9
	na území celej SR	43,8	56,3
	medzinárodne	38,3	61,7

6. PRAKTIKY NÁPOMOCNÉ PRI PRESADZOVANÍ ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

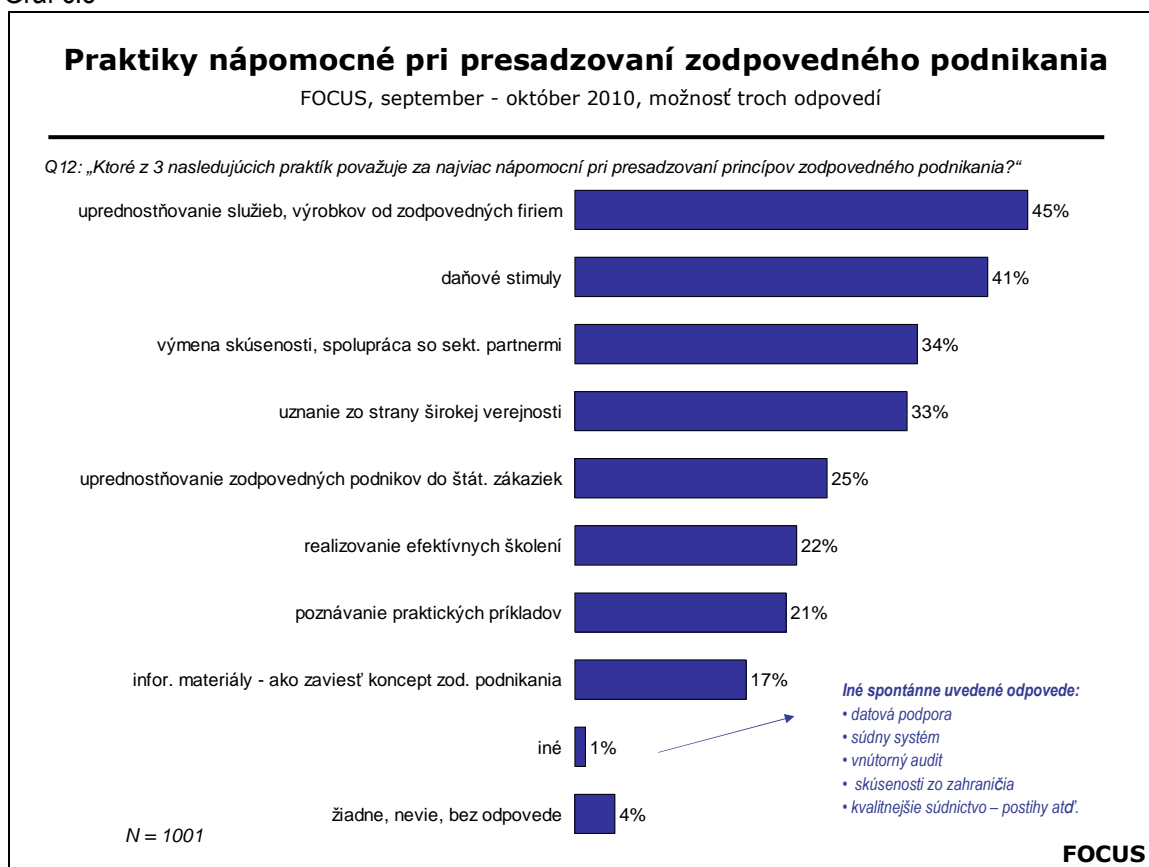
Medzi **praktiky**, ktoré oslovení predstavitelia podnikov považujú za najviac nápomocné pri presadzovaní zodpovedného podnikania patria predovšetkým: **uprednostňovanie služieb, výrobkov od zodpovedných firiem (45%)** a tiež **daňové stimuly (41%)**.

Viac ako tretina oslovených tiež považuje za najviac nápomocné aj praktiky ako: **výmena skúseností a spolupráca so sektorovými partnermi (34%)** a **uznanie zo strany širšej verejnosti (33%)**.

Štvrtina tiež vybrala uprednostňovanie zodpovedných podnikov do štátnych zákaziek (25%) a viac ako pätina oslovených spomenula realizovanie efektívnych školení (22%) a poznávanie praktických príkladov (21%).

Za najmenej nápomocné považujú oslovení predstavitelia podnikov informačné materiály s návodom ako zaviesť koncept zodpovedného podnikania do firiem, ktoré vybralo len 17% respondentov.

Graf č.8

Uprednostňovanie služieb, výrobkov od zodpovedných firiem v porovnaní s celoslovenským priemerom (45%) častejšie uvádzajú podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (49%).

Daňové stimuly v porovnaní s celoslovenským priemerom (41%) častejšie uvádzajú podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (45%).

Výmenu skúsenosti so sektorovými partnermi v porovnaní s celoslovenským priemerom (34%) častejšie uvádzajú podniky so sídlom v Trnavskom kraji (45%), podniky, ktorých aktivity sú na regionálnej úrovni (43%).

Uznanie zo strany širokej verejnosti v porovnaní s celoslovenským priemerom (34%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (37%), podniky pôsobiace v oblasti ubytovania a stravovania (48%), podniky so sídlom v Banskobystrickom kraji (42%) a podniky, ktorých aktivity sú na lokálnej úrovni (47%).

Uprednostňovanie zodpovedných podnikov do štátnych zákaziek v porovnaní s celoslovenským priemerom (25%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti stavebníctva (40%).

Realizovanie efektívnych školení v porovnaní s celoslovenským priemerom (22%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti verejných služieb (36%) a podniky s prevažne zahraničnou formou vlastníctva (32%).

Poznávanie praktických príkladov v porovnaní s celoslovenským priemerom (21%) častejšie uvádzajú podniky so sídlom v Košickom kraji (33%).

Informačné materiály v porovnaní s celoslovenským priemerom (17%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti verejných služieb (30%) a podniky, ktorých cieľový zákazník je koncový spotrebiteľov (20%).

Analýzu odpovedí podľa vybraných charakteristík podnikov v kategóriách „iné odpovede“ a „nevie“ neuvádzame vzhľadom k ich nízkym početnostiam.

Praktiky nápomocné pri presadzovaní zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcich tabuľkách.

Praktiky nápomocné pri presadzovaní zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		uprednost. výrobkov od zodpoved. firiem	daňové stimuly	výmena skúseností a spolupráca s vládou	uznanie zo strany širšej verejnosti
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		44,9	41,4	33,5	33,2
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	42,5	38,6	35,2	36,6
	20-49	45,5	41,6	32,2	29,4
	50-249	48,8	46,5	31,5	30,3
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	43,7	45,1	40,8	36,6
	priemysel	48,9	42,4	31,3	32,0
	stavebníctvo	50,9	37,7	39,5	22,8
	obchod	42,7	42,2	30,7	35,1
	ubytovanie a stravovanie	50,0	29,5	25,0	47,7
	doprava, informácie, komunikácie	44,7	46,1	34,2	22,4
	obchodné služby	40,0	40,0	35,0	39,4
	verejné služby	24,2	42,4	36,4	33,3
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	45,9	41,6	34,6	32,3
	prevažne tuzemské	34,6	38,5	35,9	33,3
	prevažne zahraničné	36,6	43,7	25,4	39,4
	výhradne zahraničné	51,7	40,2	27,6	35,6
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	42,0	42,0	29,7	32,3
	Trnavský kraj	43,8	36,5	44,8	33,3
	Trenčiansky kraj	41,1	48,6	32,7	31,8
	Nitriansky kraj	51,3	46,9	29,2	30,1
	Žilinský kraj	47,9	35,0	29,9	27,4
	Banskobystrický kraj	47,8	40,0	30,0	42,2
	Prešovský kraj	41,5	39,6	40,6	34,9
	Košický kraj	47,6	40,8	37,9	36,9
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	43,5	36,9	34,2	36,4
	d ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	45,2	43,4	36,0	26,8
	aj, aj	45,9	44,1	31,5	33,9
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	44,0	31,9	37,9	46,6
	regionálne	42,3	41,1	42,9	31,3
	na území celej SR	41,3	40,3	32,8	32,2
	medzinárodne	49,0	45,0	28,9	30,8

Praktiky nápomocné pri presadzovaní zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		uprednost. zodpov. podnikov do štát. zákaziek	realizovanie školení o zodpovednom podnikaní	poznávanie praktických príkladov	infor. materiály ako zaviesť zodpoved. podnikanie do firmy
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		25,3	22,4	20,9	17,0
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	25,0	22,0	20,1	16,7
	20-49	23,5	20,4	22,4	16,9
	50-249	27,6	25,2	20,9	17,7
Hlavná aktivita podniku	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	25,4	22,5	15,5	14,1
	priemysel	20,1	22,3	23,7	18,7
	stavebníctvo	40,4	23,7	26,3	11,4
	obchod	26,2	23,1	19,6	16,0
	ubytovanie a stravovanie	18,2	20,5	22,7	20,5
	doprava, informácie, komunikácie	15,8	17,1	21,1	11,8
	obchodné služby	30,0	20,6	15,0	19,4
	verejné služby	18,2	36,4	24,2	30,3
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	26,1	21,0	20,8	16,5
	prevažne tuzemské	23,1	26,9	20,5	23,1
	prevažne zahraničné	22,5	32,4	21,1	23,9
	výhradne zahraničné	21,8	21,8	21,8	10,3
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	26,8	19,3	20,1	17,1
	Trnavský kraj	17,7	25,0	17,7	15,6
	Trenčiansky kraj	25,2	25,2	17,8	21,5
	Nitriansky kraj	27,4	18,6	16,8	9,7
	Žilinský kraj	30,8	20,5	18,8	19,7
	Banskobystrický kraj	23,3	27,8	23,3	16,7
	Prešovský kraj	24,5	23,6	21,7	16,0
	Košický kraj	22,3	25,2	33,0	19,4
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/zákazník	25,6	24,0	20,4	20,4
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	23,2	21,5	21,9	15,4
	aj, aj	26,1	21,5	20,7	14,9
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	21,6	20,7	19,0	22,4
	regionálne	23,9	26,4	23,3	16,6
	na území celej SR	28,1	21,3	19,7	15,6
	medzinárodne	24,6	22,1	21,4	16,7

7. PLÁNY PODNIKOV V OBLASTI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

Takmer dve tretiny (63%) oslovených predstaviteľov podnikov uvádzajú, že v budúcnosti plánujú **udržať súčasnú úroveň aktivít** súvisiacich so zodpovedným podnikaním. Ďalšia **tretina** (33%) deklaruje, že **plánuje rozšíriť existujúce aktivity**. Súhrne možno povedať, že prevažná väčšina (96%) oslovených predstaviteľov podnikov v budúcnosti plánuje pokračovať v aktivitách zodpovedného podnikania a to v rovnakej alebo dokonca väčšej miere oproti súčasnosti.

Naopak, **zredukovanie súčasných aktivít** avizovali necelé 2% oslovených predstaviteľov podnikov.

Približne 1% oslovených predstaviteľov podnikov priznalo, že **doteraz v tejto oblasti nič nerobili, ale chcú začať s aktivitami** v oblasti zodpovedného podnikania a ďalšie 1% **doteraz nič nerobili a ani nechcú začať** s takýmito aktivitami.

Graf č.9

Rozšírenie súčasnej úrovne aktivít v porovnaní s celoslovenským priemerom (33%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (41%) a podniky pôsobiace v oblasti verejných služieb (55%).

Udržanie súčasnej úrovne aktivít v porovnaní s celoslovenským priemerom (63%) častejšie uvádzajú podniky pôsobiace v oblasti stavebníctva (76%).

Analýzu odpovedí podľa vybraných charakteristík podnikov v kategóriách „zredukovať súčasné aktivity“, „doteraz nič nerobili, ale chcú začať“, „doteraz nič nerobili a ani nechcú začať“ neuvádzame vzhľadom k ich nízkym početnostiam.

Plány firiem v oblasti zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcej tabuľke.

Plány firiem v oblasti zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové % VZORKA: 1001		Aké sú Vaše plány v oblasti aktivít súvisiacich so zodpovedným podnikaním do budúcnosti? Plánujete:				
		rozšíriť existujúce aktivity	udržať súčasnú úroveň aktivít	zredukovať súčasné aktivity	doteraz ste nič nerobili, ale chcete začať	doteraz ste nič nerobili a ani nechcete začať
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		33,4	63,3	1,5	,8	1,0
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	31,5	65,2	1,6	,6	1,0
	20-49	29,8	67,1	1,6	,8	,8
	50-249	40,6	55,9	1,2	1,2	1,2
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	28,2	67,6	1,4	1,4	1,4
	priemysel	34,2	62,6	1,8	,7	,7
	stavebníctvo	18,4	76,3	2,6	,9	1,8
	obchod	33,8	64,9			1,3
	ubytovanie a stravovanie	36,4	61,4		2,3	
	doprava, informácie, komunikácie	35,5	61,8	2,6		
	obchodné služby	38,1	56,9	2,5	1,9	,6
	verejné služby	54,5	42,4			3,0
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	32,3	64,6	1,7	,7	,8
	prevažne tuzemské	34,6	60,3	2,6		2,6
	prevažne zahraničné	39,4	56,3		2,8	1,4
	výhradne zahraničné	36,8	60,9		1,1	1,1
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	37,2	58,4	1,5	,7	2,2
	Trnavský kraj	33,3	61,5	1,0	2,1	2,1
	Trenčiansky kraj	29,0	68,2	,9	,9	,9
	Nitriansky kraj	28,3	69,9	1,8		
	Žilinský kraj	34,2	62,4	3,4		
	Banskobystrický kraj	33,3	64,4	2,2		
	Prešovský kraj	32,1	65,1		1,9	,9
	Košický kraj	34,0	64,1	1,0	1,0	
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	35,8	60,3	2,5	,8	,6
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	32,0	65,4	,4	,9	1,3
	aj, aj	32,0	64,9	1,2	,7	1,2
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	31,9	66,4	,9	,9	
	regionálne	28,2	67,5	2,5	1,2	,6
	na území celej SR	34,4	63,4	1,3		,9
	medzinárodne	35,1	60,7	1,5	1,2	1,5

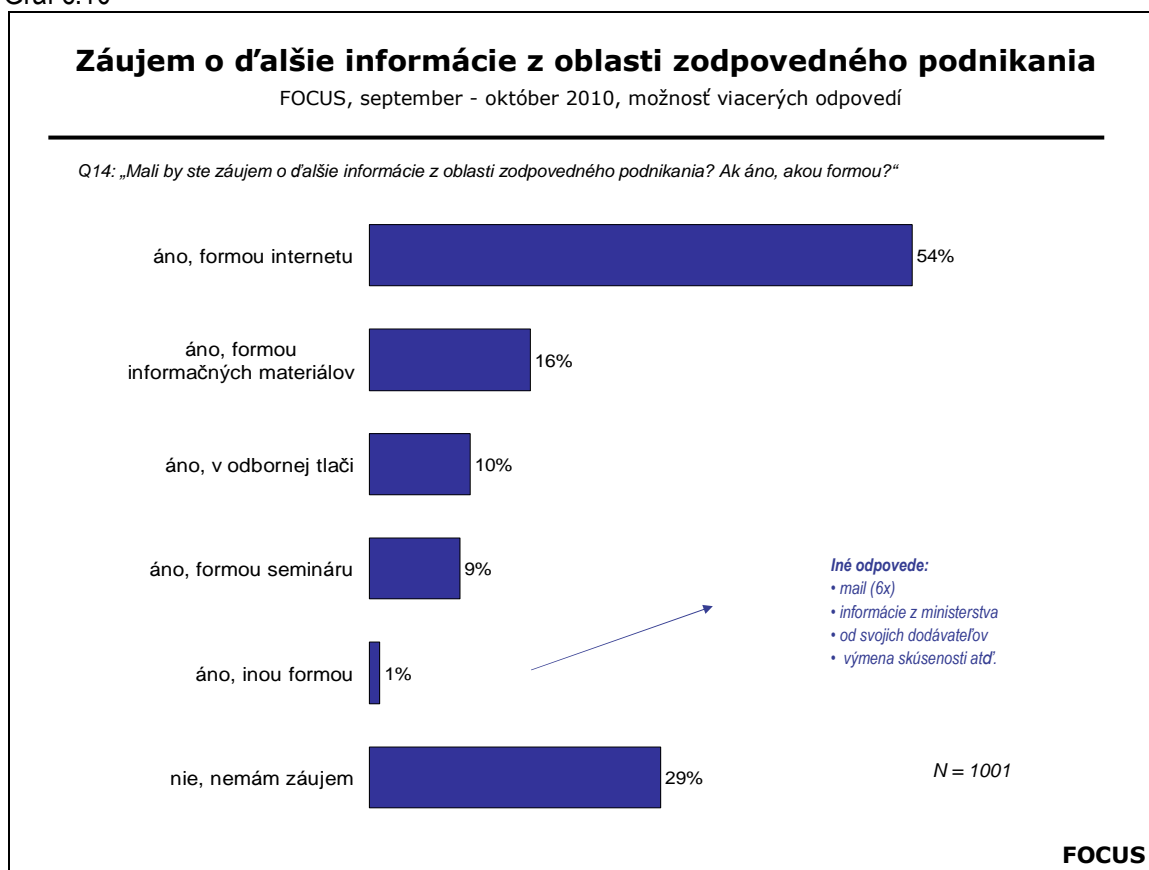
8. ZÁUJEM O ĎALŠIE INFORMÁCIE Z OBLASTI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA

Záujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania prejavili takmer tri štvrtiny oslovených predstaviteľov podnikov (71%). Najčastejšie o tieto informácie prejavili záujem prostredníctvom internetu, ktorý menovala viac ako polovica oslovených (54%).

Necelá pätina by tiež preferovala získavanie informácií formou **informačných materiálov** (16%). Približne každý desiaty oslovený predstaviteľ podniku uviedol, že by privítal ďalšie informácie v odbornej tlači (10%), alebo formou semináru (9%).

Naopak, o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania **neprejavila záujem viac ako štvrtina** oslovených predstaviteľov podnikov (29%).

Graf č.10

Záujem o informácie **prostredníctvom internetu** v porovnaní s celoslovenským priemerom (54%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 20 – 49 zamestnancov (60%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (59%).

Záujem o informácie **prostredníctvom informačných materiálov** v porovnaní s celoslovenským priemerom (16%) častejšie uvádzajú podniky s výhradne zahraničnou formou vlastníctva (24%) a podniky, ktorých aktivity sú na medzinárodnej úrovni (19%).

Záujem o informácie **prostredníctvom odbornej tlače** v porovnaní s celoslovenským priemerom (10%) častejšie uvádzajú podniky, ktorých cieľový zákazník je aj koncový spotrebiteľ a aj ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu (13%).

Záujem o informácie prostredníctvom **seminárov** v porovnaní s celoslovenským priemerom (9%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (14%) a podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov (21%).

Nezáujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania v porovnaní s celoslovenským priemerom (29%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (35%), podniky pôsobiace v oblasti ubytovanie a stravovanie (43%), podniky, ktorých cieľový zákazník je koncový spotrebiteľ (34%) a podniky, ktorých aktivity sú na lokálnej úrovni (46%).

Analýzu odpovedí podľa vybraných charakteristík podnikov v kategórii „iné odpovede“ neuvádzame vzhľadom k jej nízkej početnosti.

Záujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov pozri v nasledujúcej tabuľke.

Záujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania podľa vybraných charakteristík podnikov

FOCUS, 24.9. - 8. 10. 2010

Riadkové %		áno, formou internetu	áno, formou informač. materiálov	áno, v odbornej tlači	áno, formou semináru	nemá záujem
VZORKA: 1001						
CELÁ VZORKA (celoslovenský priemer)		54,2	16,4	10,1	8,8	29,4
POČET ZAMESTNANCOV V PODNIKU	10-19	51,4	13,8	8,3	6,9	35,0
	20-49	59,6	20,0	11,0	7,1	23,5
	50-249	54,3	17,7	12,6	14,2	24,4
HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU	poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	42,3	21,1	11,3	21,1	31,0
	priemysel	53,6	18,0	10,8	9,7	26,6
	stavebníctvo	56,1	18,4	8,8	5,3	27,2
	obchod	56,4	17,8	11,1	7,1	26,7
	ubytovanie a stravovanie	47,7	9,1	9,1	6,8	43,2
	doprava, informácie, komunikácie	61,8	13,2	11,8	5,3	30,3
	obchodné služby	53,8	10,6	9,4	8,1	35,0
	verejné služby	57,6	21,2		12,1	27,3
FORMA VLASTNÍCTVA PODNIKU	výhradne tuzemské	54,8	15,6	10,6	8,5	29,7
	prevažne tuzemské	50,0	17,9	10,3	14,1	34,6
	prevažne zahraničné	57,7	14,1	2,8	1,4	28,2
	výhradne zahraničné	50,6	24,1	11,5	12,6	23,0
KRAJ SÍDLA PODNIKU	Bratislavský kraj	53,5	17,8	9,7	7,1	30,5
	Trnavský kraj	55,2	15,6	12,5	13,5	27,1
	Trenčiansky kraj	58,9	15,9	8,4	10,3	29,0
	Nitriansky kraj	48,7	13,3	8,8	9,7	34,5
	Žilinský kraj	52,1	17,1	12,8	8,5	29,9
	Banskobystrický kraj	51,1	17,8	12,2	10,0	27,8
	Prešovský kraj	54,7	12,3	9,4	9,4	29,2
	Košický kraj	61,2	19,4	7,8	4,9	24,3
CIEĽOVÝ ZÁKAZNÍK	koncový spotrebiteľ/ zákazník	51,5	13,5	8,0	8,0	33,9
	ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	57,0	18,9	8,8	9,2	26,3
	aj, aj	55,1	17,6	12,7	9,3	27,1
PODNIK PÔSOBÍ	lokálne	38,8	14,7	6,9	6,0	45,7
	regionálne	50,9	15,3	9,8	10,4	30,1
	na území celej SR	56,3	14,1	9,1	8,8	28,1
	medzinárodne	58,5	19,2	11,9	9,0	25,4

9. PODROBNEJŠIE MAPOVANIE OBLASTI ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA⁹

9.1. Motívy zodpovedného podnikania

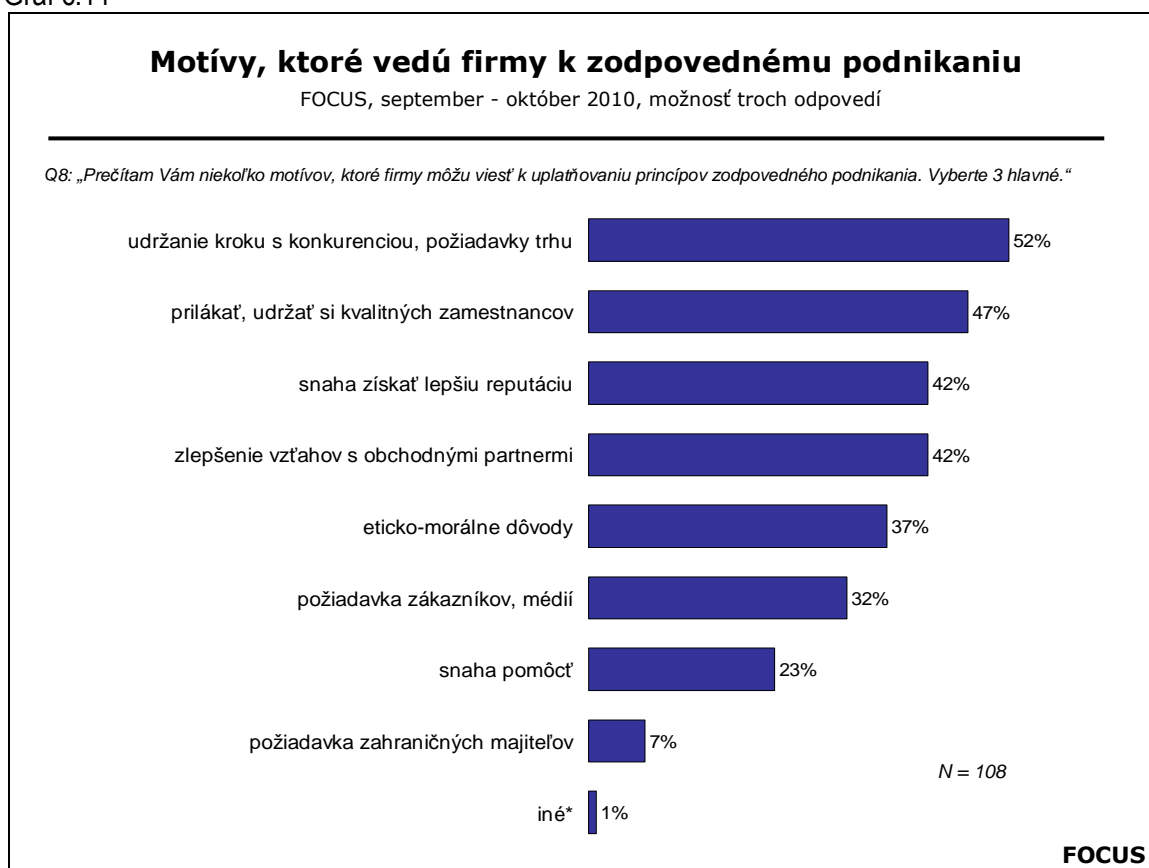
Najčastejšie uvádzaným motívom, ktorý vedie podniky k zodpovednému podnikaniu je **udržanie kroku s konkurenciou a požiadavkami trhu** – uviedla ho viac ako polovica oslovených predstaviteľov podnikov (52%).

Druhým najčastejšie menovaným motívom je **snaha prilákať a udržať si kvalitných zamestnancov**, ktorý uviedla takmer polovica oslovených (47%).

Ďalšie uvádzané motívy, ktoré uviedla viac ako tretina oslovených predstaviteľov podnikov sú: snaha získať lepšiu reputáciu u verejnosti a zlepšiť imidž firmy (42%), zlepšenie vzťahov s obchodnými partnermi (42%), eticko-morálne dôvody - „považujeme to za správne“ (37%). Takmer tretina oslovených uviedla, že motívom k uplatňovaniu princípov zodpovedného podnikania je požiadavka zákazníkov, médií (32%) a takmer štvrtina oslovených uviedla snahu pomôcť a podporiť, kde je to potrebné (23%).

Najmenej často uvádzaným motívom bola požiadavka zahraničných majiteľov/ vedenia, ktorú uviedla necelá desatina opýtaných (7%), čo však súvisí aj s tým, že len časť podnikov má zahraničného majiteľa alebo spolumajiteľa.

Graf č.11

*V kategórii „iné“ bola jednotlivo menovaná odpoveď: „kultúra firmy“.

⁹ 108 náhodne vybraným podnikom, ktoré vykonávajú viaceré aktivity v oblasti zodpovedného podnikania, sme položili niekoľko ďalších otázok, ktoré podrobnejšie mapovali motivátory, prínosy, riziká a prekážky súvisiace s uplatňovaním konceptu spoločensky zodpovedného podnikania. K spôsobu výberu pozri v kapitole METODIKA PRIESKUMU na str. 62

Udržiavanie kroku s konkurenciou v porovnaní s celoslovenským priemerom (52%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 20 – 49 zamestnancov (73%).¹⁰

Snahu získať lepšiu reputáciu u verejnosti v porovnaní s celoslovenským priemerom (42%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (50%).

Eticko – morálne dôvody v porovnaní s celoslovenským priemerom (37%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (46%).

U ostatných sledovaných motívov („požiadavka zahraničných majiteľov“, „snaha pomôcť“ „snaha prilákať a udržať kvalitných zamestnancov“, „požiadavka zákazníkov“, „zlepšenie vzťahov s obchodnými partnermi“) sa odpovede predstaviteľov podnikov z hľadiska počtu zamestnancov štatisticky významne neodlišujú od celoslovenského priemeru.

Motívy, ktoré vedú k zodpovednému podnikaniu podľa počtu zamestnancov v podniku

v %		MOTÍVY, KTORÉ VEDÚ K ZODPOVEDNÉMU PODNIKANIU							
		01	02	03	04	05	06	07	08
POČET ZAMESTNANCOV	celoslovenský priemer	7,4	37,0	23,1	41,7	51,9	47,2	32,4	41,7
	10 – 19 zamestnancov	9,1	45,5	27,3	22,7	50,0	45,5	31,8	40,9
	20 – 49 zamestnancov	9,1	36,4	18,2	36,4	72,7	45,5	27,3	45,5
	50 – 249 zamestnancov	6,3	34,4	23,4	50,0	54,7	48,4	34,4	40,6

Legenda k tabuľke:

- 01= požiadavka zahraničných majiteľov, vedenia
- 02= eticko – morálne dôvody
- 03= snaha pomôcť
- 04= snaha získať lepšiu reputáciu
- 05= udržanie kroku s konkurenciou a požiadavkami trhu
- 06= snaha prilákať a udržať si kvalitných zamestnancov
- 07= požiadavka zákazníkov, médií
- 08= zlepšenie vzťahov s obchodnými partnermi

¹⁰ V analýze odpovedí respondentov v kapitole 9 uvádzame len druhostupňové triedenie cez počet zamestnancov. Triedenia cez ostatné vybrané charakteristiky podnikov neuvádzame a to vzhľadom k nízkej absolútnej početnosti analyzovaných podnikov. Cieľom podrobnejšieho mapovania bolo predovšetkým získať kvalitatívnu informáciu a spektrum názorov opýtaných na uvedenú problematiku.

9.2. Prínosy zodpovedného podnikania

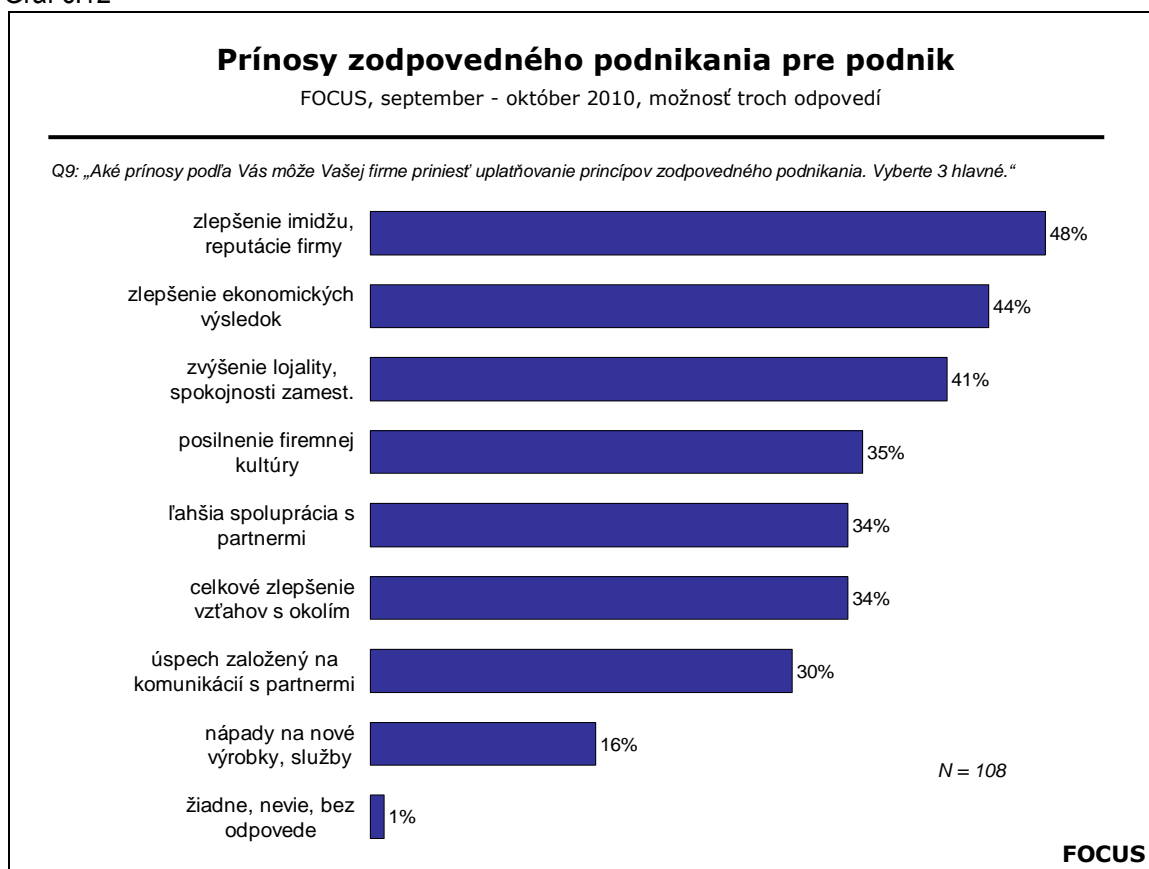
Oslovení predstavitelia podnikov **považujú za prínos zodpovedného podnikania predovšetkým zlepšenie imidžu, reputácie firmy** – túto odpoveď uviedla takmer polovica oslovených (48%).

Približne podľa 4 z 10 oslovených predstaviteľov podnikov je prínosom zodpovedného podnikania pre podnik aj zlepšenie ekonomických výsledkov (44%) a tiež **zvýšenie lojality a spokojnosti zamestnancov** (41%).

Viac ako tretina oslovených označila za prínos: posilnenie firemnej kultúry, hodnôt firmy (35%), ľahšiu spoluprácu s obchodnými partnermi (34%) a celkové zlepšenie vzťahov s okolím, komunitou (34%). Dlhodobý úspech založený na komunikácií s partnermi ako prínos zodpovedného podnikania uviedlo 30% oslovených.

Najmenej často boli za prínos zodpovedného podnikania pre podniky považované nápady na nové výrobky a služby, respektíve získavanie konkurenčnej výhody (16%).

Graf č.12

Dlhodobý úspech založený na komunikácií s partnermi v porovnaní s celoslovenským priemerom (30%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 20 – 49 zamestnancov (46%).

Zlepšenie ekonomických výsledkov firiem v porovnaní s celoslovenským priemerom (44%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (55%).

Zlepšenie imidžu v porovnaní s celoslovenským priemerom (48%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 50 – 249 zamestnancov (55%).

Zvýšenie lojality zamestnancov v porovnaní s celoslovenským priemerom (41%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (59%).

Ľahšiu spoluprácu s partnermi v porovnaní s celoslovenským priemerom (34%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 20 – 49 zamestnancov (46%).

Celkové zlepšenie vzťahov s okolím v porovnaní s celoslovenským priemerom (34%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (46%).

V ostatných sledovaných prínosoch („posilnenie firemnej kultúry“, „nápady na nové výrobky a služby“) sa odpovede predstaviteľov podnikov z hľadiska počtu zamestnancov štatisticky významne neodlišujú od celoslovenského priemeru.

Prínosy zodpovedného podnikania podľa počtu zamestnancov v podniku

v %		PRÍNOSY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA							
		01	02	03	04	05	06	07	08
POČET ZAMESTNANCOV	celoslovenský priemer	29,6	44,4	48,1	40,7	34,3	34,3	35,2	15,7
	10 – 19 zamestnancov	22,7	54,5	27,3	59,1	22,7	45,5	36,4	18,2
	20 – 49 zamestnancov	45,5	40,9	50,0	27,3	45,5	31,8	31,8	9,1
	50 – 249 zamestnancov	26,6	42,2	54,7	39,1	34,4	31,3	35,9	17,2

Legenda k tabuľke:

- 01= dlhodobý úspech založený na komunikácií s partnermi
- 02= zlepšenie ekonomických výsledkov firmy
- 03= zlepšenie imidžu, reputácie firmy
- 04= zvýšenie lojality a spokojnosti zamestnancov
- 05= ľahšia spolupráca s obchodnými partnermi
- 06= celkové zlepšenie vzťahov s okolím
- 07= posilnenie firemnej kultúry a hodnôt firmy
- 08= nápady na nové výrobky a služby

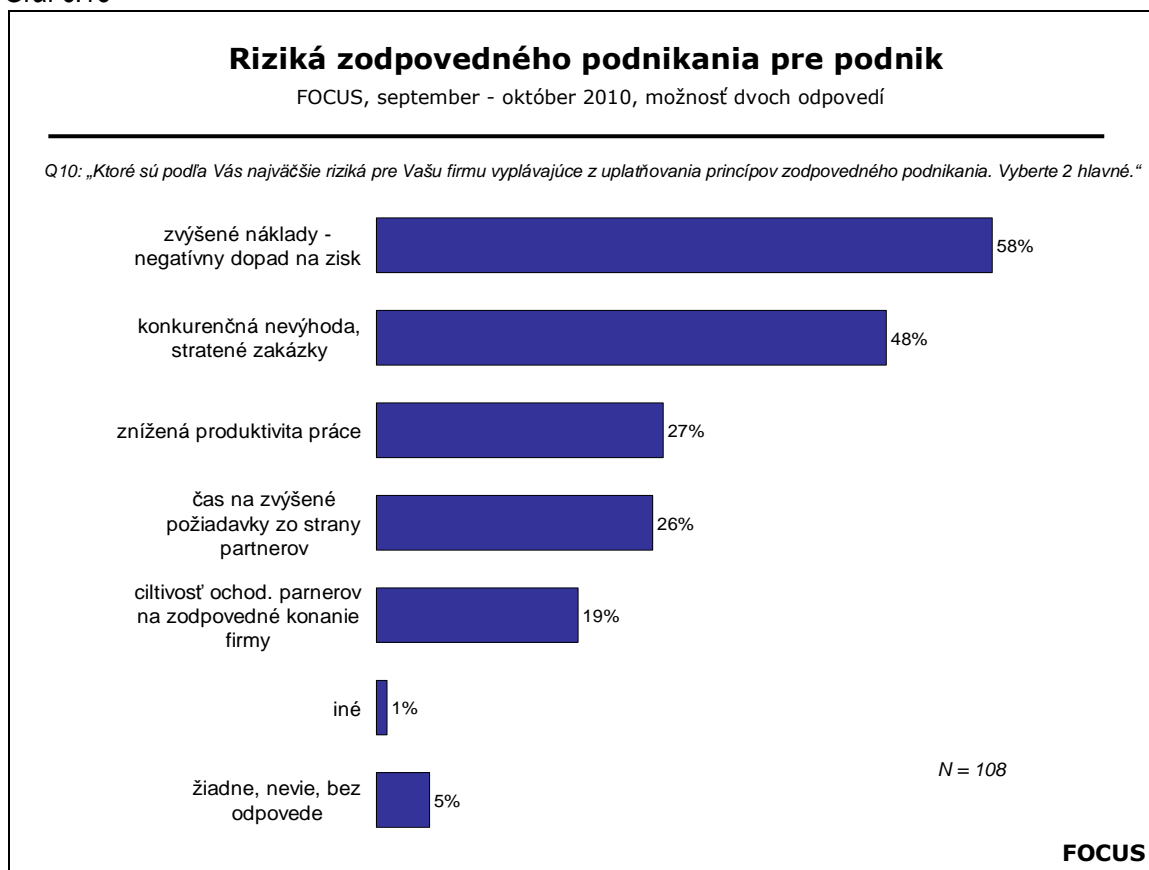
9.3. Riziká zodpovedného podnikania

Za najväčšie riziká zodpovedného podnikania sú považované **zvýšené prevádzkové náklady a tým možný negatívny dopad na ziskovosť** – toto riziko vybrala viac ako polovica oslovených predstaviteľov podnikov (58%).

Ďalším často uvádzaným rizikom je aj **konkurenčná nevýhoda, stratené zákazky** – ktoré uviedlo 48% oslovených.

S výrazným odstupom – teda za menej rizikovejšie sú označované: znížená produktivita zamestnancov (27%), čas potrebný na uspokojovanie zvýšených požiadaviek zo strany partnerov (26%) a zvýšená citlivosť obchodných partnerov na zodpovedné konanie firmy - „sme takpovediac viac na očiach“ (19%).

Graf č.13

*V kategórii „iné“ bola jednotlivito menovaná odpoveď: „platobná disciplína“.

Zvýšené prevádzkové náklady v porovnaní s celoslovenským priemerom (58%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 20 – 49 zamestnancov (68%).

Znížená produktivita zamestnancov v porovnaní s celoslovenským priemerom (27%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (368%).

V ostatných sledovaných rizikách („zvýšená citlivosť obchodných partnerov“, „čas potrebný na uspokojenie zvýšených požiadaviek zo strany partnerov“, „konkurenčná nevýhoda“) sa odpovede predstaviteľov podnikov z hľadiska počtu zamestnancov štatisticky významne neodlišujú od celoslovenského priemeru.

Riziká zodpovedného podnikania podľa počtu zamestnancov v podniku

v %	RIZIKÁ ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA				
	01	02	03	04	05
celoslovenský priemer	58,3	18,5	25,9	48,1	26,9
10 – 19 zamestnancov	50,0	22,7	31,8	54,5	36,4
20 – 49 zamestnancov	68,2	18,2	31,8	36,4	4,5
50 – 249 zamestnancov	57,8	17,2	21,9	50,0	31,3

Legenda k tabuľke:

01= zvýšené prevádzkové náklady a tým možný negatívny dopad na ziskovosť

02 =zvýšená citlivosť obchodných partnerov za zodpovedné konanie firmy

03= čas potrebný na uspokojovanie zvýšených požiadaviek zo strany partnerov

04= konkurenčná nevýhoda, stratené zákazky

05= znížená produktivita zamestnancov

9.4. Bariéry zodpovedného podnikania

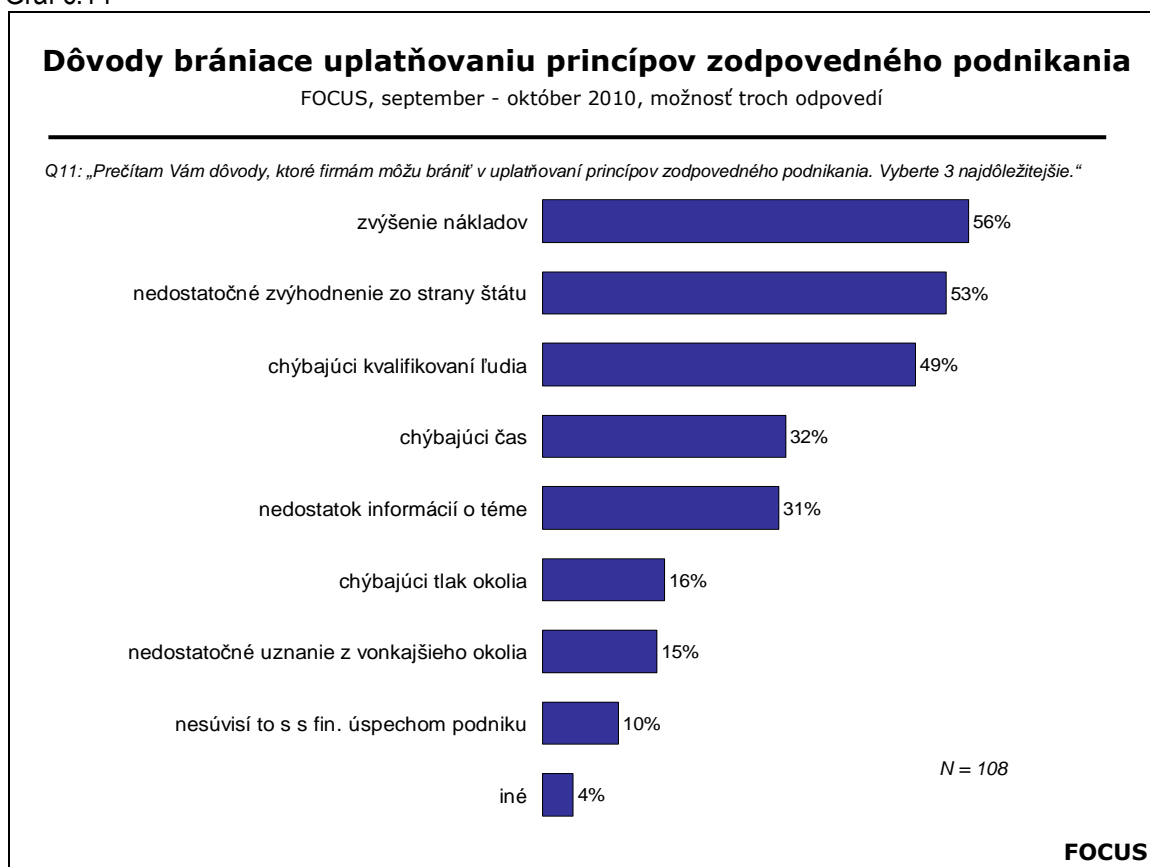
Dôvody, ktoré bránia uplatňovať zodpovedné podnikanie sú predovšetkým: zvýšené náklady (56%), nedostatočné zvýhodnenie týchto aktivít zo strany štátu (53%) a tiež chýbajúci kvalifikovaní ľudia (49%).

Približne tretina oslovených predstaviteľov podnikov považuje za bariéry zodpovedného podnikania chýbajúci čas (32%) a nedostatok informácií o téme (31%).

V menšej miere (menej ako pätina oslovených) boli menované: chýbajúci tlak, či požiadavka z okolia, od partnerov (16%) a nedostatočné uznanie z vonkajšieho okolia (15%).

Len desatina oslovených predstaviteľov podnikov si myslí, že tieto aktivity nemajú súvis s finančným úspechom podniku (10%).

Graf č.14

*V kategórii „iné“ boli jednotlivito menované odpovede ako: „stabilita nariadení“, „nedostatočné uznanie kvality“, „nedostatok peňazí medzi ľuďmi“, „nedostatočne ohodnotená pracovná sila“.

Chýbajúcich kvalifikovaných ľudí v porovnaní s celoslovenským priemerom (49%) častejšie uvádzajú podniky s počtom 10 – 19 zamestnancov (59%).

V ostatných sledovaných bariérach („nedostatok informácií o téme“, „tieto aktivity nemajú súvis s finančným úspechom firmy“, „zvýšenie nákladov“, „chýbajúci čas“, „chýbajúci tlak z okolia“, „nedostatočné zvýhodnenie zo strany štátu“, „nedostatočné uznanie z okolia“) sa odpovede predstaviteľov podnikov z hľadiska počtu zamestnancov štatisticky významne neodlišujú od celoslovenského priemeru.

Bariéry zodpovedného podnikania podľa počtu zamestnancov v podniku

v %		BARIÉRY ZODPOVEDNÉHO PODNIKANIA							
		01	02	03	04	05	06	07	08
POČET ZAMESTNANCOV	celoslovenský priemer	30,6	10,2	55,6	32,4	49,1	15,7	52,8	14,8
	10 – 19 zamestnancov	36,4	13,6	40,9	36,4	59,1	9,1	50,0	13,6
	20 – 49 zamestnancov	31,8	13,6	59,1	36,4	45,5	13,6	45,5	18,2
	50 – 249 zamestnancov	28,1	7,8	59,4	29,7	46,9	18,8	56,3	14,1

Legenda k tabuľke:

01= nedostatok informácií o téme

02= tieto aktivity nemajú súvis s finančným úspechom podniku

03= zvýšenie nákladov

04= chýbajúci čas

05= chýbajúci kvalifikovaní ľudia

06= chýbajúci tlak, či požiadavka z okolia

07= nedostatočné zvýhodnenie a podpora takýchto aktivít zo strany štátu

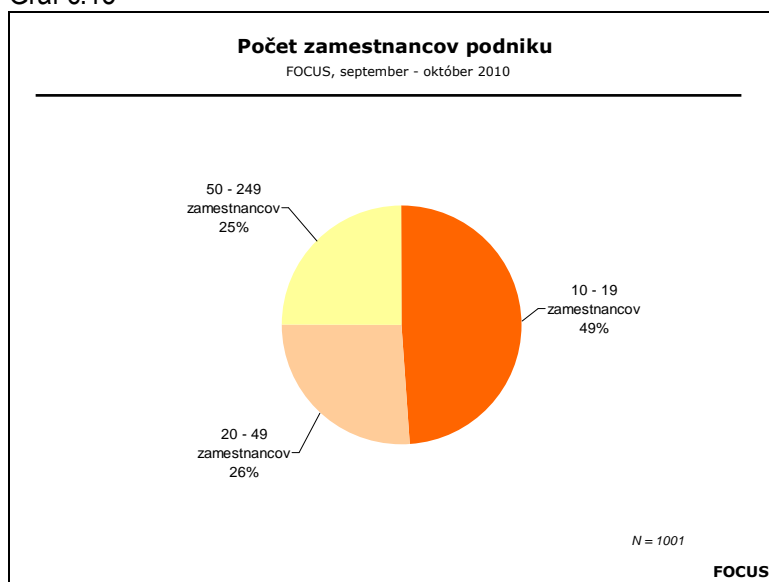
08= nedostatočné uznanie z vonkajšieho okolia

10. VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY PODNIKOV

10.1. Počet zamestnancov podniku

Polovica (49%) oslovených podnikov zamestnáva 10 až 19 zamestnancov. Približne štvrtina oslovených podnikov (26%) zamestnáva 20 – 49 zamestnancov. Medzi podniky, ktoré zamestnávajú 50 – 249 zamestnancov patrí štvrtina oslovených podnikov (25%).

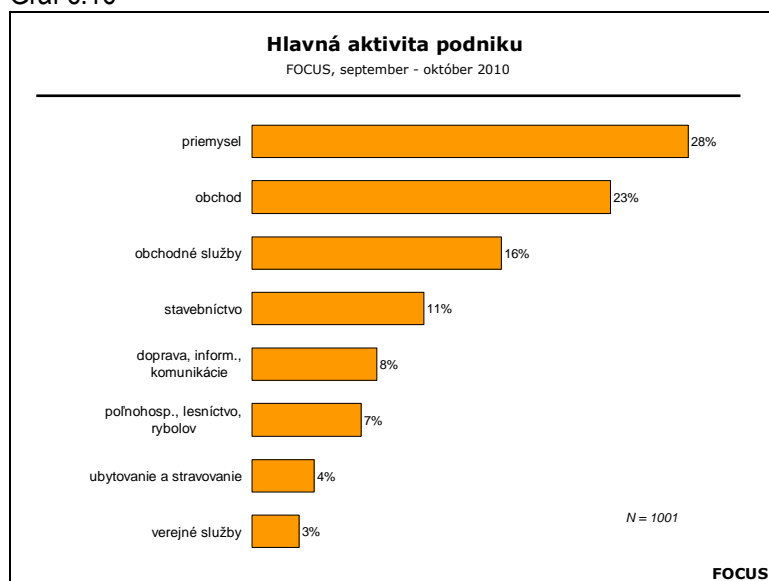
Graf č.15

10.2. Hlavná aktivita podniku

Z hľadiska hlavnej aktivity, ktoré vykonávajú oslovené podniky viac ako štvrtina (28%) pôsobí v oblasti priemyslu, necelá štvrtina (23%) v oblasti obchodu a ďalších 16% v obchodných službách. Ostatné kategórie činností pozri v nasledujúcom grafe.

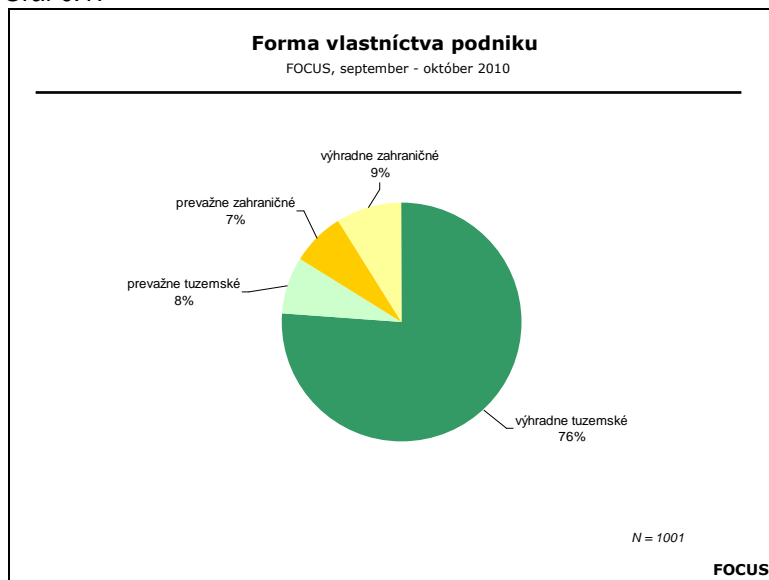
Graf č.16

10.3. Forma vlastníctva podniku

Z hľadiska formy vlastníctva prevládajú podniky s tuzemským vlastníctvom (84%) – pričom výhradne tuzemské vlastníctvo deklaruje 76% oslovených podnikov a 8% prevažne tuzemské vlastníctvo. Naopak, zahraničné vlastníctvo celkovo deklaruje 16% oslovených podnikov – pričom 9% výhradne zahraničné a 7% prevažne zahraničné.

Graf č.17

10.4. Kraj sídla podniku

Z hľadiska krajského členenia viac ako štvrtina oslovených predstaviteľov podnikov pochádza z Bratislavského kraja (27%). Zastúpenie podnikov z iných krajov sa pohybuje na úrovni 9% až 12%.

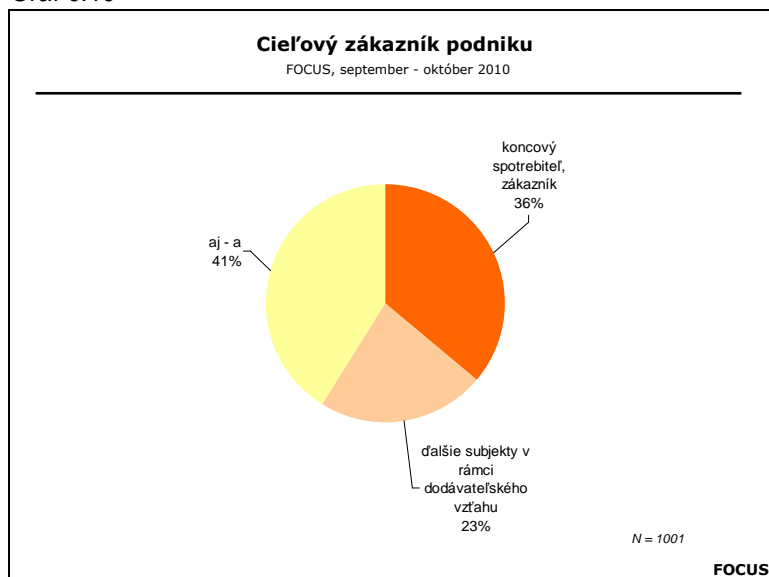
Graf č.18

10.5. Cieľová skupina zákazníkov podniku

Produkty alebo služby, ktoré oslovené podniky vyrábajú (poskytujú) sú najčastejšie určené aj pre koncového zákazníka a súčasne aj pre ďalšie subjekty v rámci dodávateľských vzťahov (41%). Produkty, služby určené výlučne len pre koncového spotrebiteľa deklarovala viac ako tretina (36%) oslovených podnikov a naopak takmer štvrtina (23%) uviedla, že vyrába, respektíve poskytuje služby len pre ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu.

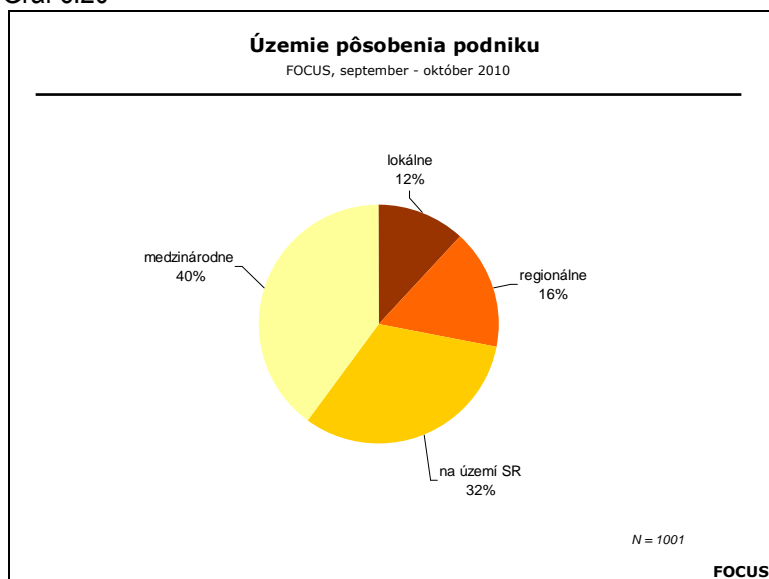
Graf č.19

10.6. Územie pôsobenia podniku

Oslovené podniky vyvíjajú aktivity najčastejšie na medzinárodnej úrovni (40%), takmer tretina vyvíja aktivity na území celej SR (32%). Menej ako pätina vyvíja aktivity regionálne (16%) a 12% lokálne.

Graf č.20

METODIKA PRIESKUMU

Terénnu fázu výskumu uskutočnili v dňoch od 30. septembra do 8. októbra 2010 vyškolení externí spolupracovníci agentúry FOCUS – operátori, formou telefonických rozhovorov.

Základný súbor (tzv. oporu výberu) tvorili malé a stredné podniky o veľkosti 10 až 249 zamestnancov pôsobiace na Slovensku. Podľa údajov zo Štatistickej správy ŠÚ SR za 1. štvrťrok 2010 pôsobilo na Slovensku 12 488 takýchto subjektov. Ako databázový zdroj bol použitý Register organizácií, ktorý vedie ŠÚ SR.

Výberový súbor o veľkosti **1001 podnikov** bol utvorený stratifikovaným náhodným výberom zo základného súboru malých a stredných podnikov o veľkosti 10-249 zamestnancov pôsobiacich na Slovensku. Ako stratifikačné kritériá boli vybrané tri znaky:

1) rozdelenie podnikov podľa počtu zamestnancov na

- malé, s počtom zamestnancov 10-19 (01) a s počtom zamestnancov 20-49 (02)
- stredné, s počtom zamestnancov 50-249 (03)

2) rozdelenie podnikov podľa hlavného druhu ekonomickej činnosti zapísanej do Obchodného registra na základe medzinárodnej klasifikácie NACE rev.2, pričom kategorizácia hlavných ekonomických činností bola stanovená nasledovne (uvádzame aj označenie sekcie podľa klasifikácie NACE rev.2)

- poľnohospodárstvo/ lesníctvo/ rybolov – A (01); priemysel - B, C, D, E (02); stavebníctvo – F (03); obchod – G (04); ubytovanie a stravovanie – I (05); doprava/ informácie/ komunikácie - H, J (06); obchodné služby - K, L, M, N (07) a verejné služby - P, Q, R, S (08)

3) rozdelenie podnikov podľa ich sídla z hľadiska krajského členenia na

- Bratislavský (01), Trnavský (02), Trenčiansky (03), Nitriansky (04), Žilinský (05), Banskobystrický (06), Prešovský (07) a Košický (08).

V prípade, že pri vybranom podniku nebol v databáze uvedený telefonický kontakt, bol tento dohľadaný. Ak nebolo možné kontakt dohľadať, bol podnik vo vzorke nahradený. Rovnako boli priebežne nahradzované aj podniky, ktoré odmietli účasť na prieskume a to tak, aby bola dosiahnutá definovaná veľkosť vzorky (1000 podnikov) pri súčasnom naplnení definovaných proporcií v stratifikačných kritériách.

Výberový súbor z hľadiska zvolených stratifikačných kritérií reprezentuje základný súbor výskumu a prvostupňové údaje získané na základe výberového súboru 1001 respondentov je možné zovšeobecniť na základný súbor s maximálnou štatistickou odchýlkou $\pm 3,1\%$.

Všetky vybrané podniky odpovedali na základný set otázok, ktoré reprezentovali otázky: Q1, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7, Q12, Q13, Q14 a identifikačné otázky označené písmenom R.¹¹

Desiatim percentám vybraných podnikov boli vo výskume položené ďalšie štyri otázky, ktoré podrobnejšie mapovali problematiku spoločensky zodpovedného podnikania – motívatory, prínosy, riziká a prekážky súvisiace s uplatňovaním konceptu spoločensky zodpovedného podnikania. Išlo

¹¹ Pozri priložený dotazník na str. 74

o otázky Q8, Q9, Q10, Q11¹². Na tieto otázky odpovedalo celkovo 108 firiem. Aby sa podnik kvalifikoval na zodpovedanie uvedených štyroch otázok musel v otázkach Q4, Q5, Q6 uviesť, že vykonáva celkovo minimálne päť zo spomínaných aktivít/ princípov v rámci spoločensky zodpovedného podnikania. Keďže išlo o podrobnejšie mapovanie uvedenej problematiky predpokladalo sa, že podniky, ktoré vykonávajú viacero aktivít respektíve dodržia viacero princípov v oblasti spoločensky zodpovedného podnikania, budú kvalifikovanejšie na to, aby posúdili aké sú motivátory a prínosy spoločensky zodpovedného správania sa firiem pri podnikaní, respektíve aké ohrozenia a prekážky v takomto správaní vidia. Pred samotným výskumom sme zároveň stanovili kvóty pre počet takýchto podnikov z hľadiska ich veľkosti pokiaľ ide o počet zamestnancov nasledovne:

- 20% 10-19 zamestnancov, 20% 20-49 zamestnancov, 60% 50-249 zamestnancov. Stanovené kvóty boli vo výskume dodržané.

¹² Pozri priložený dotazník na str. 74

ZHRNUTIE

- Koncept spoločensky zodpovedného podnikania pozná viac ako polovica oslovených predstaviteľov podnikov (52%) – pričom necelá desatina (9%) vie presne, čo tento koncept znamená, takmer tretina (29%) vie približne, čo znamená a 14% o ňom síce počulo/čítalo, ale nevedia, čo znamená. Naopak, tento koncept nepozná takmer polovica oslovených predstaviteľov podnikov (48%).
- Pojem „zodpovedné podnikanie“ najčastejšie asociuje etické správanie na trhu, čestnosť, férovosť, serióznosť – túto odpoveď spontánne uviedla viac ako pätina oslovených predstaviteľov podnikov (21%). Ďalšia takmer pätina si pod týmto pojmom predstavuje zodpovednosť voči svojim zamestnancom, resp. starostlivosť o zamestnancov (19%) a tiež zodpovednosť všeobecne - bez bližšieho konkretizovania (18%). Ostatné asociácie boli uvádzané v menšej miere. Naopak, žiadnu asociáciu s pojmom „zodpovedné podnikanie“ nevedela spontánne uviesť viac ako štvrtina oslovených predstaviteľov podnikov (26%).
- Za najdôležitejšie aktivity a princípy pri zodpovednom podnikaní sú medzi oslovenými predstaviteľmi podnikov považované najmä kvalitné produkty a služby (43%), dodržiavanie zákonov a nariadení (41%) a zabezpečenie práce a miezd (40%). Viac ako tretina oslovených predstaviteľov podnikov označila za najdôležitejšie aj transparentnú a čestnú komunikáciu so zákazníkmi (38%) a etické a transparentné konanie, nekorupčné praktiky a poctivosť pri podnikaní (36%). Ostatné aktivity vybrala menej ako tretina oslovených predstaviteľov podnikov - za najmenej dôležité sú považované aktivity ako: darcovstvo podpora neziskových subjektov (4%) a dobrovoľnícke aktivity a pomoc v komunite (3%).
- V ekonomickej oblasti takmer všetci predstavitelia podnikov uvádzajú, že v rámci aktivít / princípov spoločensky zodpovedného podnikania ich podnik najčastejšie dodržiava zásady čestného správania sa na trhu (99%) a tiež dodržiava zásady transparentnosti (97%). Ďalšia výrazná časť oslovených tiež uvádza, že ich podnik dodržiava dobu splatnosti faktúr (88%), dbá na ochranu duševného vlastníctva (87%), mapuje si spokojnosť zákazníkov (85%) a žiada od dodávateľov, aby dodržiavali princípy zodpovedného podnikania (84%).
- V sociálnej oblasti väčšina predstaviteľov podnikov uvádza, že v rámci aktivít / princípov spoločensky zodpovedného podnikania ich podnik najčastejšie podporuje vzdelávanie a rozvoj zamestnancov (83%). Viac ako dve tretiny oslovených tiež uvádzajú, že ich podnik uplatňuje princíp vyváženej pracovného a osobného života zamestnancov (75%), poskytuje benefity pre zamestnancov (74%), a dodržiava BOZP nad rámec zákona (71%). Takmer dve tretiny predstaviteľov podnikov vykonávajú aj filantropiu (63%).
- V environmentálnej oblasti väčšina predstaviteľov podnikov uvádza, že v rámci aktivít / princípov spoločensky zodpovedného podnikania ich podnik najčastejšie realizuje šetrné využívanie surovín, energie a vody (89%) a tiež redukovanie tvorby odpadu, triedenie a recyklovanie (85%). Viac ako tri štvrtiny oslovených tiež uvádzajú, že ich podnik uplatňuje znižovanie negatívnych dopadov na životné prostredie (79%) a ďalšie tri štvrtiny oslovených (75%) uvádzajú používanie materiálov a obalov šetrných k životnému prostrediu. Viac ako dve tretiny tiež uvádzajú, že ich podnik vykonáva ochranu fauny a flóry (67%), ako aj zavádzanie zariadení a technológií s nižšou energetickou a surovinovou spotrebou (67%).

- Viac ako polovica (58%) oslovených predstaviteľov podnikov deklaruje skôr pravidelný charakter aktivít, ktoré vykonávajú v rámci spoločensky zodpovedného podnikania. Naopak, skôr príležitostný charakter týchto aktivít deklaruje 42% oslovených predstaviteľov podnikov.
- Medzi praktiky, ktoré oslovení predstavitelia podnikov považujú za najviac nápomocné pri presadzovaní zodpovedného podnikania patria predovšetkým uprednostňovanie služieb, výrobkov od zodpovedných firiem (45%) a tiež daňové stimuly (41%).
- V budúcnosti takmer dve tretiny (63%) podnikov plánujú udržať súčasnú úroveň aktivít súvisiacich so zodpovedným podnikaním. Ďalšia tretina (33%) deklaruje, že plánuje rozšíriť tieto existujúce aktivity. Súhrne možno povedať, že prevažná väčšina (96%) podnikov plánuje aktivity v oblasti zodpovedného podnikania aj v budúcnosti a to v rovnakej, alebo dokonca väčšej miere oproti súčasnosti.
- Záujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania prejavili takmer tri štvrtiny oslovených predstaviteľov podnikov (71%). Najčastejšie o tieto informácie prejavili záujem prostredníctvom internetu (54%). Naopak, o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania neprejavila záujem viac ako štvrtina oslovených predstaviteľov podnikov (29%).

Nasledovné závery vzišli z analýzy odpovedí predstaviteľov 108 podnikov.

- Najčastejšie uvádzaným motívom k zodpovednému podnikaniu je udržanie kroku s konkurenciou a požiadavkami trhu, ktorý uviedla viac ako polovica oslovených predstaviteľov podnikov (52%). Druhým najčastejšie menovaným motívom je snaha prilákať a udržať si kvalitných zamestnancov, ktorý uviedla takmer polovica oslovených (47%).
- Za prínos zodpovedného podnikania je považované predovšetkým zlepšenie imidžu, reputácie firmy – túto odpoveď uviedla takmer polovica oslovených (48%). Približne pre 4 z 10 oslovených predstaviteľov podnikov prináša zodpovedné podnikanie aj zlepšenie ekonomických výsledkov (44%) a tiež zvýšenie lojality a spokojnosti zamestnancov (41%).
- Za najväčšie riziká zodpovedného podnikania sú považované: zvýšené prevádzkové náklady a tým možný negatívny dopad na ziskovosť – toto riziko vybrala viac ako polovica oslovených predstaviteľov podnikov (58%). Ďalším často uvádzaným rizikom je aj konkurenčná nevýhoda, stratené zákazky – ktoré uviedlo 48% oslovených.
- Dôvody, ktoré bránia uplatňovať zodpovedné podnikanie sú predovšetkým: zvýšené náklady (56%), nedostatočné zvýhodnenie týchto aktivít zo strany štátu (53%) a tiež aj chýbajúci kvalifikovaní ľudia (49%).

PRVOSTUPŇOVÉ TRIEDENIE ÚDAJOV

Všetky údaje uvedené v tabuľkách sú v percentách.

Veľkosť vzorky respondentov je N=1001 podnikov, pokiaľ nie je uvedené inak.

Q1. Počuli alebo čítali ste niekedy o koncepte tzv. spoločenskej zodpovednosti firiem alebo koncepte zodpovedného podnikania, ktorý sa zvykne tiež označovať aj ako CSR?

1	áno, a viem presne, čo tento koncept znamená	9,2
2	áno, ale viem len približne, čo to znamená	29,3
3	áno, ale neviem čo to znamená	13,8
4	nie, nepočul/a/ nečítal/a som o tom	47,8

Q2. Čo si pod pojmom zodpovedné podnikanie alebo spoločenská zodpovednosť firiem predstavujete, resp. ktoré aktivity firiem Vám napadajú? Spontánne odpovede, možnosť viacerých odpovedí.

1.	Dodržiavanie zákonov a nariadení (predpisov v súlade so zákonom)	12,3
2.	Etické správanie sa na trhu, čestnosť, férovosť, serióznosť	20,9
4.	Zodpovednosť vo všeobecnosti	18,1
5.	Ochrana životného prostredia	8,0
6.	Zodpovednosť voči zamestnancom, starostlivosť o zamestnancov	19,3
7.	Zodpovednosť voči zákazníkom	9,3
8.	Bezpečné pracovné podmienky	1,8
9.	Dodržiavanie dohôd, záväzkov voči obchodným partnerom	11,9
11.	Platenie daní a odvodov	3,8
12.	Sociálna činnosť, program	2,1
13.	Zodpovednosť za hospodárenie, prosperitu firmy	7,5
15.	Sponzoring, darcovstvo	1,1
16.	Kvalitné produkty, služby	2,0
17.	Spolupráca (združovanie firiem, spoločný postup spoločností, ...)	1,3
18.	negatívne – ironické odpovede (čo si ukradneš, to máš, v porovnaní so skutočnosťou je to neporovnateľné)	0,3
33.	iné jednotlivo menované odpovede (stavebná činnosť, vlastnícke vzťahy, lojálnosť, prístup k informáciám, pozitívna činnosť, uspokojenie potrieb, výchova, súdnictvo, bezpečné podnikanie, prezentácia, ...)	1,2
99.	nevie, neuviedol	25,7

Q3. Teraz Vám postupne prečítam zoznam niektorých aktivít a princípov. Ktoré z nich považujete pri zodpovednom podnikaní za najdôležitejšie? Vyberte, prosím, 3 najdôležitejšie

1.	dodržiavanie zákonov a nariadení	40,6
2.	etické a transparentné konanie, nekorupčné praktiky a poctivosť pri podnikaní	36,1
3.	transparentná a čestná komunikácia so zákazníkmi	37,9
4.	kvalitné produkty a služby za dobré ceny	42,6
5.	bezpečné pracovné podmienky pre zamestnancov nad rámec zákona	27,3
6.	vzdelávanie a rozvoj zamestnancov	23,8
7.	zabezpečenie práce a miezd pre zamestnancov	40,1
8.	zamestnanecké výhody nad rámec zákona	10,9
9.	dobrovoľnícke aktivity, pomoc v komunite (v susedstve firmy)	2,6
10.	darovstvo, podpora neziskových subjektov	3,5
11.	znižovanie emisií CO2	6,6
12.	šetrenie energií	14,1
13.	iné (motivácia zamestnancov, celkový vplyv na spoločnosť, podpora zmysluplných projektov – podpora materskej firmy)	0,3
99	nevie, neodpovedal	0,7

Q4. Aktivity zodpovedného podnikania sa dajú zaradiť do troch oblastí: ekonomickej, sociálnej a environmentálnej. Ktoré z nasledujúcich princípov / aktivít v rámci spoločensky zodpovedného podnikania uplatňuje alebo vykonáva Váš podnik v ekonomickej oblasti?

1. áno, uplatňujete, vykonávate
2. nie, neuplatňujete, nevykonávate

		1	2
A	Máte certifikovaný systém riadenia kvality (skupina ISO 9000)	48,9	51,1
B	Dodržiavate zásadu transparentnosti a odmietania korupcie	96,5	3,5
C	Máte zavedený etický kódex	46,7	53,3
D	Mapujete si spokojnosť zákazníkov	85,4	14,6
E	Dávate dlhšiu záručnú dobu	37,3	62,7
F	Dodržiavate dobu splatnosti faktúr	88,3	11,7
G	Žiadate od dodávateľov, aby dodržiavali princípy zodpovedného podnikania	84,0	16,0
H	Dodržiavate zásady čestného správania sa na trhu	98,0	2,0
I	Dbáte na ochranu duševného vlastníctva	86,7	13,3
J	Iné odpovede (chránime záujmy zákazníkov, možnosť vybrať si inú službu pokiaľ sa zákazník zmýli vo výbere, platenie daní a všetkých odvodov načas, spolupráca so živnostníkmi, šetrenie finančných prostriedkov)	0,5	99,5

Q5. Ktoré z nasledujúcich aktivít / princípov v rámci spoločensky zodpovedného podnikania uplatňuje alebo vykonáva Váš podnik v sociálnej oblasti?

1. áno, uplatňujete, vykonávate
2. nie, neuplatňujete, nevykonávate

		1	2
A	Máte certifikovaný systém ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov (skupina OHSAS 18001)	38,4	61,6
B	Dodržiavanie BOZP nad rámec zákona	71,1	28,9
C	Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov (odborné, jazykové)	82,7	17,3
D	Poskytovanie benefitov pre zamestnancov (kultúrne akcie, športové aktivity, doplnkové dôchodkové poistenie, programy nadštandardnej zdravotnej starostlivosti)	73,8	26,2
E	Vyváženosť pracovného a osobného života zamestnancov	74,8	25,2
F	Zabezpečenie rekvalifikácie pre prepustených zamestnancov	8,5	91,5
G	Rozvoj a podpora dobrovoľníctva zo strany zamestnancov	42,3	57,7
H	Filantropia – darovanie financií a/alebo vecných darov	62,9	37,1
I	Iné odpovede (dovolenka nad rámec zákona, podpora handicapovaných, podpora neziskových organizácií, podpora vedy a výskumu, poskytujeme mzdy nad rámec zákona, vypracovaný naturálny systém – fin. podpora pri úmrtí)	0,6	99,4

Q6. Ktoré z nasledujúcich aktivít / princípov uplatňuje alebo vykonáva Váš podnik v rámci spoločensky zodpovedného podnikania v environmentálnej oblasti?

1. áno, uplatňujete, vykonávate
2. nie, neuplatňujete, nevykonávate

		1	2
A	Máte certifikovaný environmentálny manažérsky systém (skupina ISO 14000)	20,4	79,6
B	Znižovanie negatívnych dopadov na životné prostredie	79,2	20,8
C	Používanie materiálov a obalov šetrných k životnému prostrediu	75,3	24,7
D	Zavádzanie zariadení a technológií s nižšou energetickou/surovinovou spotrebou	66,9	33,1
E	Šetrné využívanie surovín, energie a vody	89,4	10,6
F	Redukovanie tvorby odpadu, triedenie a recyklovanie odpadu	84,6	15,4
G	Ochrana fauny a flóry	67,1	32,9
H	Vzdelávanie a komunikovanie potreby ochrany životného prostredia medzi partnermi teda zamestnancami, okolím, obchodnými partnermi firmy	50,0	50,0
I	Iné odpovede (čistenie odpadovej vody, chránená krajinná oblasť – evidencia, projekt o ochrane pôdy)	0,3	99,7

Q7. Povedali ste, že vykonávate nejaké aktivity v rámci spoločensky zodpovedného podnikania v niektorej z vyššie spomínaných oblastí. Vo všeobecnosti majú tieto aktivity skôr pravidelný alebo skôr príležitostný charakter?

1	skôr príležitostný charakter	42,1
2	skôr pravidelný charakter	57,9

(Podrobné mapovanie, N=108 respondentov)

Q8. Prečítam Vám niekoľko motívov, ktoré firmy môžu viesť k uplatňovaniu princípov zodpovedného podnikania. Prosím, vyberte z nich 3 hlavné, ktoré Vás resp. vašu firmu, vedú k uplatňovaniu princípov zodpovedného podnikania?

1	požiadavka zahraničných majiteľov, vedenia	7,4
2	eticko-morálne dôvody, považujeme to za správne	37,0
3	snaha pomôcť, a podporiť, kde je to potrebné	23,1
4	snaha získať lepšiu reputáciu u verejnosti a zlepšiť imidž firmy	41,7
5	udržanie kroku s konkurenciou a požiadavkami trhu (snaha o získanie konkurenčnej výhody)	51,9
6	snaha prilákať a udržať si kvalitných zamestnancov	47,2
7	požiadavka zákazníkov, médií	32,4
8	zlepšenie vzťahov s obchodnými partnermi	41,7
9	iné (kultúra firmy)	0,9
99	nevie, bez odpovede	-

(Podrobné mapovanie, N=108 respondentov)

Q9. Aké prínosy podľa Vás môže Vašej firme priniesť uplatňovanie princípov zodpovedného podnikania? Vyberte prosím 3 hlavné prínosy

1	dlhodobý úspech založený na komunikácii s partnermi (zákazníkmi, okolím, obchodnými partnermi, štátnou správou)	29,6
2	zlepšenie ekonomických výsledkov firmy (znižovaním nákladov, zvyšovaním zisku)	44,4
3	zlepšenie imidžu, reputácie firmy	48,1
4	zvýšenie lojality a spokojnosti zamestnancov	40,7
5	ľahšia spolupráca s obchodnými partnermi	34,3
6	celkové zlepšenie vzťahov s okolím, komunitou	34,3
7	posilnenie firemnej kultúry a hodnôt firmy	35,2
8	nápady na nové výrobky a služby (získavanie konkurenčnej výhody)	15,7
9	iné	-
99	nevie, žiadne, bez odpovede	0,9

(Podrobné mapovanie, N=108 respondentov)

Q10. Ktoré sú podľa Vás najväčšie riziká pre Vašu firmu vyplývajúce z uplatňovania princípov zodpovedného podnikania. Vyberte prosím 2 hlavné riziká.

1	Zvýšené prevádzkové náklady a tým možný negatívny dopad na ziskovosť	58,3
2	Zvýšená citlivosť obchodných partnerov na zodpovedné konanie firmy, teda sme takpovediac viac na očiach	18,5
3	Čas potrebný na uspokojovanie zvýšených požiadaviek zo strany partnerov	25,9
4	Konkurenčná nevýhoda, stratené zákazky (ak sú všetci nepoctiví, poctiví na to doplatí)	48,1
5	Znížená produktivita zamestnancov (zamestnanci začnú požadovať viacej a menej budú robiť)	26,9
9	iné (platobná disciplína)	0,9
99	nevie, žiadne, bez odpovede	4,6

(Podrobné mapovanie, N=108 respondentov)

Q11. Prečítam Vám niekoľko dôvodov, ktoré firmám môžu brániť v uplatňovaní princípov zodpovedného podnikania. Ktoré z nich sú podľa Vás 3 najdôležitejšie?

1	nedostatok informácií o téme	30,6
2	tieto aktivity nemajú súvis s finančným úspechom podniku	10,2
3	zvýšenie nákladov	55,6
4	chýbajúci čas (mám teraz iné problémy)	32,4
5	chýbajúci kvalifikovaní ľudia	49,1
6	chýbajúci tlak, či požiadavky z okolia , od partnerov	15,7
7	nedostatočné zvýhodnenie a podpora takýchto aktivít zo strany štátu	52,8
8	nedostatočné uznanie z vonkajšieho okolia	14,8
9	iné (nedostatočne ohodnotená prac. sila, nedostatočné uznanie kvality, nedostatok peňazí medzi ľuďmi, stabilita nariadení)	3,7
99	nevie, žiadne, bez odpovede	-

Q12. Ktoré tri z nasledovných praktík považujete za najviac nápomocné pri presadzovaní princípov zodpovedného podnikania?

1	Poskytnutie informačných materiálov ako zaviesť koncept zodpovedného podnikania do firmy	17,0
2	Realizovanie efektívnych školení o zodpovednom podnikaní	22,4
3	Poznávanie praktických príkladov pre zodpovedné podnikanie	20,9
4	Uznanie zo strany širšej verejnosti	33,2
5	Uprednostňovanie výrobkov a služieb od zodpovedných firiem	44,9
6	Výber, uprednostňovanie zodpovedných podnikov do štátnych zákaziek	25,3
7	Daňové stimuly - zníženie daňovej povinnosti o náklady, ktoré sú spojené s uplatňovaním konceptu zodpovedného podnikania	41,4
8	Výmena skúseností a spolupráca so sektorovými partnermi, príp. s vládou	33,5
9	iné (certifikáty od dobrovoľníckej inštitúcie, dátová podpora, filozofia CSR, kontrolný systém – vnútorný audit, kvalitnejšie súdy – postihy, skúsenosti zo zahraničia, spolupráca – sieť spoločností, zvýhodnené subvencované úrokové sadzby, atď.)	0,9
99	nevie, žiadne, bez odpovede	4,0

Q13. Aké sú Vaše plány v oblasti aktivít súvisiacich so zodpovedným podnikaním do budúcnosti? Plánujete:

1	rozšíriť existujúce aktivity	33,4
2	udržať súčasnú úroveň aktivít	63,3
3	zredukovať súčasné aktivity	1,5
4	doteraz ste v tejto oblasti nič nerobili, ale chcete začať s aktivitami v oblasti zodpovedného podnikania	0,8
5	doteraz ste v tejto oblasti nič nerobili a ani nechcete začať so žiadnymi aktivitami v oblasti zodpovedného podnikania	1,0

Q14. Mali by ste záujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania? Ak áno, akou formou? Možnosť viacerých odpovedí

1	Áno, formou informačných materiálov	16,4
2	Áno, formou semináru	8,8
3	Áno, formou internetu	54,2
4	Áno, v odbornej tlači	10,1
5	Áno, inou formou (mail, od svojim dodávateľov, výmena skúsenosti, Agentúra pre podporu malého a stredného podnikania)	1,1
6	Nie, nemáme záujem	29,4

Vybrané charakteristiky podnikov

R1. Koľko zamestnancov zamestnáva Vaša spoločnosť/organizácia na Slovensku?

1	10 - 19	49,2
2	20 - 49	25,5
3	50 - 249	25,4

R2. HLAVNÁ AKTIVITA PODNIKU

1	poľnohospodárstva, lesníctvo, rybolov	7,1
2	priemysel	27,8
3	stavebníctvo	11,4
4	obchod	22,5
5	ubytovanie a stravovanie	4,4
6	doprava, informácie, komunikácie	7,6
7	obchodné služby	16,0
8	verejné služby	3,3

R3. Uveďte, prosím, formu vlastníctva Vašej firmy?

1	výhradne tuzemské vlastníctvo	76,4
2	prevažne tuzemské vlastníctvo	7,8
3	prevažne zahraničné vlastníctvo	7,1
4	výhradne zahraničné vlastníctvo	8,7

R4. Kraj sídla firmy

1	Bratislavský kraj	26,9
2	Trnavský kraj	9,6
3	Trenčiansky kraj	10,7
4	Nitriansky kraj	11,3
5	Žilinský kraj	11,7
6	Banskobystrický kraj	9,0
7	Prešovský	10,6
8	Košický	10,3

R5. Pre koho sú určené produkty alebo služby, ktoré Vaša firma vyrába resp. poskytuje?

1	pre koncových spotrebiteľov/ zákazníkov	36,3
2	pre ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu	22,8
3	aj, aj	41,0

R6. Na akej geografickej úrovni vyvíja aktivity Vaša firma?

1	lokálnej (mesto, obec)	11,6
2	regionálnej (kraj)	16,3
3	na území celej SR	32,0
4	medzinárodne	40,2

ZOZNAM GRAFOV

Graf č.1: Znalosť konceptu spoločensky zodpovedného podnikania	7
Graf č.2: Asociácie s pojmom „zodpovedné podnikanie“	10
Graf č.3: Najdôležitejšie aktivity a princípy pri zodpovednom podnikaní	15
Graf č.4: Aktivity / princípy, ktoré vykonáva Váš podnik – ekonomická oblasť	20
Graf č.5: Aktivity / princípy, ktoré vykonáva Váš podnik – sociálna oblasť	27
Graf č.6: Aktivity / princípy, ktoré vykonáva Váš podnik – environmentálna oblasť	33
Graf č.7: Charakter aktivít vykonávaných v rámci spoločensky zodpovedného podnikania	39
Graf č.8: Praktiky nápomocné pri presadzovaní zodpovedného podnikania	41
Graf č.9: Plány podnikov v oblasti aktivít zodpovedného podnikania	45
Graf č.10: Záujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania	48
Graf č.11: Motívy, ktoré vedú firmy k zodpovednému podnikaniu	51
Graf č.12: Prínosy zodpovedného podnikania pre podnik	53
Graf č.13: Riziká zodpovedného podnikania pre podnik	55
Graf č.14: Dôvody brániace uplatňovaniu princípov zodpovedného podnikania	57
Graf č.15: Počet zamestnancov podniku	59
Graf č.16: Hlavná aktivita podniku	59
Graf č.17: Forma vlastníctva podniku	60
Graf č.18: Kraj sídla podniku	60
Graf č.19: Cieľový zákazník podniku	61
Graf č.20: Územie pôsobenia podniku	61

DOTAZNÍK

1) **Počuli alebo čítali ste niekedy o koncepte tzv. spoločenskej zodpovednosti firiem alebo koncepte zodpovedného podnikania, ktorý sa zvykne tiež označovať aj ako CSR (sí-es-ár)?**

- 1 áno, a viem presne, čo tento koncept znamená
- 2 áno, ale viem len približne, čo to znamená
- 3 áno, ale neviem čo to znamená
- 4 nie, nepočul/a/ nečítal/a som o tom

2) **Čo si pod pojmom zodpovedné podnikanie alebo spoločenská zodpovednosť firiem predstavujete, resp. ktoré aktivity firiem Vám napadajú?**

Otvorená otázka, vypíšte odpovede respondenta.

.....

A čo ešte?

Ešte niečo ďalšie?

ROTUJTE POLOŽKY

3) **Teraz Vám postupne prečítam zoznam niektorých aktivít a princípov. Ktoré z nich považujete pri zodpovednom podnikaní za najdôležitejšie? Vyberte, prosím, 3 najdôležitejšie.**

- 1 dodržiavanie zákonov a nariadení
- 2 etické a transparentné konanie, nekorupčné praktiky a poctivosť pri podnikaní
- 3 transparentná a čestná komunikácia so zákazníkmi
- 4 kvalitné produkty a služby za dobré ceny
- 5 bezpečné pracovné podmienky pre zamestnancov nad rámec zákona
- 6 vzdelávanie a rozvoj zamestnancov
- 7 zabezpečenie práce a miezd pre zamestnancov
- 8 zamestnanecké výhody nad rámec zákona
- 9 dobrovoľnícke aktivity, pomoc v komunite (v susedstve firmy)
- 10 darcovstvo, podpora neziskových subjektov
- 11 znižovanie emisií CO₂
- 12 šetrenie energií
- 13 iné (čo?).....

.....
99 [nevie / neodpovedal]

4) Aktivity zodpovedného podnikania sa dajú zaradiť do troch oblastí: ekonomickej, sociálnej a environmentálnej. Ktoré z nasledujúcich princípov / aktivít v rámci spoločensky zodpovedného podnikania uplatňuje alebo vykonáva Váš podnik v ekonomickej oblasti?

- 1 áno, uplatňujete/ vykonávate
- 2 nie, neuplatňujete/ nevykonávate

- A. Máte certifikovaný systém riadenia kvality (skupina ISO 9000)
- B. Dodržiavate zásadu transparentnosti a odmietania korupcie
- C. Máte zavedený etický kódex
- D. Mapujete si spokojnosť zákazníkov
- E. Dávate dlhšiu záručnú dobu
- F. Dodržiavate dobu splatnosti faktúr
- G. Žiadate od dodávateľov, aby dodržiavali princípy zodpovedného podnikania
- H. Dodržiavate zásady čestného správania sa na trhu
- I. Dbáte na ochranu duševného vlastníctva
- J. Iné (aké?)

5) Ktoré z nasledujúcich aktivít / princípov v rámci spoločensky zodpovedného podnikania uplatňuje alebo vykonáva Váš podnik v sociálnej oblasti?

- 1 áno, uplatňujete/ vykonávate
- 2 nie, neuplatňujete/ nevykonávate

- A. Máte certifikovaný systém ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov (skupina OHSAS 18001)
- B. Dodržiavanie BOZP nad rámec zákona
- C. Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov (odborné, jazykové)
- D. Poskytovanie benefitov pre zamestnancov (kultúrne akcie, športové aktivity, doplnkové dôchodkové poistenie, programy nadštandardnej zdravotnej starostlivosti)
- E. Vyváženosť pracovného a osobného života zamestnancov
- F. Zabezpečenie rekvalifikácie pre prepustených zamestnancov
- G. Rozvoj a podpora dobrovoľníctva zo strany zamestnancov
- H. Filantropia – darovanie financií a/alebo vecných darov
- I. Iné (aké?).....

6) Ktoré z nasledujúcich aktivít / princípov uplatňuje alebo vykonáva Váš podnik v rámci spoločensky zodpovedného podnikania v environmentálnej oblasti?

- 3 áno, uplatňujete/ vykonávate
- 4 nie, neuplatňujete/ nevykonávate

- A. Máte certifikovaný environmentálny manažérsky systém (skupina ISO 14000)
- B. Znižovanie negatívnych dopadov na životné prostredie
- C. Používanie materiálov a obalov šetrných k životnému prostrediu
- D. Zavádzanie zariadení a technológií s nižšou energetickou/surovinovou spotrebou
- E. Šetrné využívanie surovín, energie a vody
- F. Redukovanie tvorby odpadu, triedenie a recyklovanie odpadu
- G. Ochrana fauny a flóry
- H. Vzdelávanie a komunikovanie potreby ochrany životného prostredia medzi partnermi teda zamestnancami, okolím, obchodnými partnermi firmy
- I. Iné (aké?).....

Pýtajte sa, ak vykonáva aspoň jednu aktivitu z otázok 4, 5, 6

- 7) **Povedali ste, že vykonávate nejaké aktivity v rámci spoločensky zodpovedného podnikania v niektorej z vyššie spomínaných oblastí. Vo všeobecnosti majú tieto aktivity skôr pravidelný alebo skôr príležitostný charakter?**

- 1 skôr príležitostný charakter
- 2 skôr pravidelný charakter

PODROBNÉ MAPOVANIE (o8, o9, o10, o11)

ROTUJTE POLOŽKY

Pýtajte sa, ak v otázkach 4, 5, 6 vykonáva spolu 5 a viac aktivít

- 8) **Prečítam Vám niekoľko motívov, ktoré firmy môžu viesť k uplatňovaniu princípov zodpovedného podnikania. Prosím, vyberte z nich 3 hlavné, ktoré Vás resp. vašu firmu, vedú k uplatňovaniu princípov zodpovedného podnikania?**

- 1 požiadavka zahraničných majiteľov, vedenia
- 2 eticko-morálne dôvody, považujeme to za správne
- 3 snaha pomôcť, a podporiť, kde je to potrebné
- 4 snaha získať lepšiu reputáciu u verejnosti a zlepšiť imidž firmy
- 5 udržanie kroku s konkurenciou a požiadavkami trhu (snaha o získanie konkurenčnej výhody)
- 6 snaha prilákať a udržať si kvalitných zamestnancov
- 7 požiadavka zákazníkov, médií
- 8 zlepšenie vzťahov s obchodnými partnermi
- 9 iné (aké?)

99 [nevie / neodpovedal]

ROTUJTE POLOŽKY

Pýtajte sa, ak v otázkach 4, 5, 6 vykonáva spolu 5 a viac aktivít

- 9) **Aké prínosy podľa Vás môže Vašej firme priniesť uplatňovanie princípov zodpovedného podnikania? Vyberte prosím 3 hlavné prínosy.**

- 1 dlhodobý úspech založený na komunikácii s partnermi (zákazníkmi, okolím, obchodnými partnermi, štátnou správou)
- 2 zlepšenie ekonomických výsledkov firmy (znižovaním nákladov, zvyšovaním zisku)
- 3 zlepšenie imidžu, reputácie firmy
- 4 zvýšenie lojality a spokojnosti zamestnancov
- 5 ľahšia spolupráca s obchodnými partnermi
- 6 celkové zlepšenie vzťahov s okolím, komunitou
- 7 posilnenie firemnej kultúry a hodnôt firmy
- 8 nápady na nové výrobky a služby (získavanie konkurenčnej výhody)
- 9 iné (aké?)

99 [žiadne/ nevie / neodpovedal]

ROTUJTE POLOŽKY

Pýtajte sa, ak v otázkach 4, 5, 6 vykonáva spolu 5 a viac aktivít

10) Ktoré sú podľa Vás najväčšie riziká pre Vašu firmu vyplývajúce z uplatňovania princípov zodpovedného podnikania. Vyberte prosím 2 hlavné riziká.

- 1 Zvýšené prevádzkové náklady a tým možný negatívny dopad na ziskovosť
- 2 Zvýšená citlivosť obchodných partnerov na zodpovedné konanie firmy, teda sme takpovediac viac na očiach
- 3 Čas potrebný na uspokojovanie zvýšených požiadaviek zo strany partnerov
- 4 Konkurenčná nevýhoda, stratené zákazky (ak sú všetci nepoctiví, poctivý na to doplatí)
- 5 Znížená produktivita zamestnancov (zamestnanci začnú požadovať viac a menej budú robiť)
- 6 iné (aké?)

99 [žiadne/ nevie / neodpovedal]

ROTUJTE POLOŽKY

Pýtajte sa, ak v otázkach 4, 5, 6 vykonáva spolu 5 a viac aktivít

11) Prečítam Vám niekoľko dôvodov, ktoré firmám môžu brániť v uplatňovaní princípov zodpovedného podnikania. Ktoré z nich sú podľa Vás 3 najdôležitejšie?

- 1 nedostatok informácií o téme
- 2 tieto aktivity nemajú súvis s finančným úspechom podniku
- 3 zvýšenie nákladov
- 4 chýbajúci čas (mám teraz iné problémy)
- 5 chýbajúci kvalifikovaní ľudia
- 6 chýbajúci tlak, či požiadavky z okolia , od partnerov
- 7 nedostatočné zvýhodnenie a podpora takýchto aktivít zo strany štátu
- 8 nedostatočné uznanie z vonkajšieho okolia
- 9 iné (aké?)

99 [žiadne/ nevie / neodpovedal]

Pýtajte sa všetkých

ROTUJTE POLOŽKY

12) Ktoré tri z nasledovných praktík považujete za najviac nápomocné pri presadzovaní princípov zodpovedného podnikania?

- 1 Poskytnutie informačných materiálov ako zaviesť koncept zodpovedného podnikania do firmy
- 2 Realizovanie efektívnych školení o zodpovednom podnikaní
- 3 Poznávanie praktických príkladov pre zodpovedné podnikanie
- 4 Uznanie zo strany širšej verejnosti
- 5 Uprednostňovanie výrobkov a služieb od zodpovedných firiem
- 6 Výber, uprednostňovanie zodpovedných podnikov do štátnych zákaziek
- 7 Daňové stimuly - zníženie daňovej povinnosti o náklady, ktoré sú spojené s uplatňovaním konceptu zodpovedného podnikania
- 8 Výmena skúseností a spolupráca so sektorovými partnermi, príp. s vládou
- 9 iné (aké?)

99 [žiadne/ nevie / neodpovedal]

**13) Aké sú Vaše plány v oblasti aktivít súvisiacich so zodpovedným podnikaním do budúcnosti?
Plánujete:**

- 1 rozšíriť existujúce aktivity
- 2 udržať súčasnú úroveň aktivít
- 3 zredukovať súčasné aktivity
- 4 doteraz ste v tejto oblasti nič nerobili, ale chcete začať s aktivitami v oblasti zodpovedného podnikania
- 5 doteraz ste v tejto oblasti nič nerobili a ani nechcete začať so žiadnymi aktivitami v oblasti zodpovedného podnikania

14) Mali by ste záujem o ďalšie informácie z oblasti zodpovedného podnikania? Ak áno, akou formou? Možnosť viacerých odpovedí!

- 1 Áno, formou informačných materiálov
- 2 Áno, formou semináru
- 3 Áno, formou internetu
- 4 Áno, v odbornej tlači
- 5 Áno, inou formou (akou?)
- 6 Nie, nemáme záujem

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE O PODNIKU

R1) Koľko zamestnancov zamestnáva Vaša spoločnosť/organizácia na Slovensku?

- 1 10-19
- 2 20-49
- 3 50-249

R2) Hlavná aktivita podniku

- 1 poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov
- 2 priemysel
- 3 stavebníctvo
- 4 obchod
- 5 ubytovanie a stravovanie
- 6 doprava, informácie, komunikácie
- 7 obchodné služby
- 8 verejné služby

R3) Uvedte, prosím, formu vlastníctva Vašej firmy?

- 1 výhradne tuzemské vlastníctvo
- 2 prevažne tuzemské vlastníctvo
- 3 prevažne zahraničné vlastníctvo
- 4 výhradne zahraničné vlastníctvo

R4) Kraj sídla podniku

- 1 Bratislavský
- 2 Trnavský
- 3 Trenčiansky
- 4 Nitriansky
- 5 Žilinský
- 6 Banskobystrický
- 7 Prešovský
- 8 Košický

R5) Pre koho sú určené produkty alebo služby, ktoré Vaša firma vyrába resp. poskytuje?

- 1 pre koncových spotrebiteľov/ zákazníkov
- 2 pre ďalšie subjekty v rámci dodávateľského vzťahu
- 3 aj, aj

R6) Na akej geografickej úrovni vyvíja aktivity Vaša firma?

- 1 lokálnej (mesto, obec)
- 2 regionálnej (kraj)
- 3 na území celej SR
- 4 medzinárodne